

Iracká republika

Zaobchádzanie so sunnitským arabským obyvateľstvom na územiach oslobodených od ISIS

November 2017

¹ Mapa Iraku, Nations Online Project, http://www.nationsonline.org/oneworld/map/iraq_map.htm, dostupné dňa 30.10.2017

Obsah

Výhrada/ Disclaimer.....	4
Správa o krajine pôvodu – Irak – Zaobchádzanie so sunnitským arabským obyvateľstvom na územiach oslobodených od ISIS.....	5
A. Komisia US pre medzinárodnú náboženskú slobodu, výročná správa 2017	5
B. USDOS - Ministerstvo zahraničných vecí USA: Správa o medzinárodnej náboženskej slobode za rok 2017 - Irak, 15. augusta 2017	6
C. Vysoký komisár OSN pre utečencov (UNHCR), pozícia UNHCR o návrate do Iraku, 14. novembra 2016.....	8
D. USDOS - Ministerstvo zahraničných vecí USA: Správa o postupoch v oblasti ľudských práv v krajine za rok 2016 - Irak, 3. marec 2017	10
E. ACCORD - Rakúske centrum pre informácie o krajinách pôvodu a azylový výskum a dokumentáciu: Odpoveď na otázky týkajúce sa Iraku: Situácia (sunnitských) návratilcov do oblastí oslobodených od IS a kontrolovaných šiitskými milíciami, 27. marec 2017	11
F. Svetová ochrana pred kazetovou muníciou: Iracká ochrana pred kazetovou muníciou: profil návratilcov do Salah Al Din - február 2017	13
G. Ministerstvo vnútra Spojeného kráľovstva: Správa o krajine pôvodu Irak: sunnitskí (arabskí) moslimovia, Verzia 2.0, Jún 2017.....	13
H. Horný tribunál pre Veľkú Britániu (Imigračná a azylová komora), AA a Štátny tajomník Ministerstva vnútra, rozsudok zo dňa 30. októbra 2015.....	19
I. Ministerstvo vnútra Spojeného kráľovstva, Správa o krajine pôvodu Irak: Bezpečnostná a humanitárna situácia, Verzia 4.0, marec 2017	20
Country Origin Report – Irak – Treatment of Sunni Arab population in areas liberated from ISIS.....	22
A. U.S. COMMISSION ON INTERNATIONAL RELIGIOUS FREEDOM ANNUAL REPORT 2017	22
B. USDOS – US Department of State: 2016 Report on International Religious Freedom – Iraq, 15 August 2017	23
C. UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), UNHCR Position on Returns to Iraq, 14 November 2016.....	24
D. USDOS – US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2016 – Iraq, 03 March 2017	27
E. ACCORD – Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation: Anfragebeantwortung zum irak: Lage von (sunnitischen) Rückkehren in vom IS befreite und von schiitischen Milizen kontrollierte Gebiete, 27 March 2017	28

F. Global protection cluster: Iraq Protection Cluster: Salah Al Din Returnee Profile - February 2017	29
G. UK Home Office: Country Policy and Information Note Iraq: Sunni (Arab) Muslims Version 2.0 June 2017	30
H. UK Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber), AA and The Secretary of State for the Home Department, dated 30 October 2015	36
I. UK Home Office, Country Policy and Information Note Iraq: Security and humanitarian situation Version 4.0 March 2017	37
Zoznam použitých zdrojov / List of Sources used	37

Výhrada/ Disclaimer

Výhrada týkajúca sa použitých zdrojov a uvedených informácií/ Disclaimer on sources and information

Táto správa bola napísaná na základe starostlivo vybraných spoľahlivých a verejne dostupných zdrojov informácií. Všetky použité zdroje sú v správe uvedené.

Všetky informácie uvedené v tejto správe boli vyhľadane, vyhodnotené a spracované s najvyššou možnou mierou starostlivosti vzhľadom na obmedzený rozsah času dostupného na jej vyhotovenie. Správa danú problematiku nepokrýva vyčerpávajúco a nie je ani rozhodujúca pre posúdenie konkrétnej žiadosti o azyl.

Ak v správe nie je spomenutá určitá udalosť, osoba alebo organizácia, nemusí to nevyhnutne znamenať, že sa udalosť nestala, alebo že táto osoba alebo organizácia neexistuje.

Informácie uvedené v správe nevyjadrujú osobné ani politické názory Ligy za ľudské práva.

This report was composed on the basis of carefully selected reliable, publicly available sources of information. All sources used are referenced.

All the information provided has been researched, evaluated and processed with utmost care within a limited time span. The report does not pretend to be exhaustive. Neither is this document conclusive as to the merit of any claim to refugee status or asylum.

If a certain event, person or organization is not mentioned in the report, this does not necessarily mean that the event has not taken place or that the person or organization does not exist.

The information in the report does not necessarily reflect the opinion of The Human Rights League and makes no political statement whatsoever.

Výhrada použitia správy/ Disclaimer on the use of the report

Správa nemôže byť kopírovaná alebo publikovaná (či už úplne alebo čiastočne) bez predchádzajúceho súhlasu Ligy za ľudské práva, s tým, že verejné zdroje informácií použité v správe smú byť citované, nie ale ich preklad do slovenského jazyka alebo samostatná správa bez predchádzajúceho súhlasu Ligy za ľudské práva.

This report can not be reproduced or republished (partially or entirely) without the prior consent of The Human Rights League. The public sources of information used in this report can be quoted, but not their translation into Slovak, or the report itself without the prior consent of The Human Rights League.

Správa o krajine pôvodu – Irak – Zaobchádzanie so sunnitským arabským obyvateľstvom na územiach oslobodených od ISIS

A. Komisia US pre medzinárodnú náboženskú slobodu, výročná správa 2017²

"Medzitým sa iracká vláda snažila obmedziť sektárske napätie medzi sunnitskými a šiitskými komunitami v Iraku; ale nebola schopná zastaviť útoky na sunnitských moslimov zo strany populárnych mobilizačných síl (PMF) podporovaných Iránom.

POZADIE

Diktatúra bývalého prezidenta Saddáma Husajna vytvorila podmienky, ktoré viedli k sektárskemu napätiu, ktoré teraz postihuje irackú spoločnosť, nepriaznivo ovplyvňuje ľudské práva a podmienky náboženskej slobody. Toto napätie sa zhoršilo po invázii do Iraku v roku 2003 a po páde Husajna, ktorý vládol zastrašovaním, uprednostňoval sunnitskú moslimskú menšinu na úkor irackej šiitskej väčšiny a Kurdov. Medzi rokmi 2003 až 2014 Nouri al-Maliki, vtedajší iracký premiér, ďalej vládol autoritárskym a sektárskym spôsobom a nezapojil všetkých irackých občanov - najmä jeho sunnitskú moslimskú populáciu - do vládnej štruktúry zdieľajúcej moc. To viedlo k silne rozvetvenej spoločnosti, so smrteľným napätím medzi šiitskými a sunnitskými komunitami. Od roku 2014 sa premiér Haider al-Abadi pokúsil zvrátiť sektársku politiku al-Malikiho, ale zostáva mu veľa práce. Okrem toho sa al-Abadimu nepodarilo zlúčiť šiitské milície s irackými bezpečnostnými silami a ponechal ich pôsobenie mimo vládnej kontroly v niektorých častiach krajiny. Iránsky vplyv na vládu Malikiho všeobecne a podpora šiitských milícií, konkrétne PMF, odcudzili a znepriatelili iracké sunnitské komunity, pričom niektoré z nich z týchto dôvodov považovali Islamský štát za svojho jediného ochrancu. Rovnako iránska vláda bola chvilostivá, čo sa týka ich ambícií. Ali Younesi, poradca prezidenta Hassana Rouhaniho pre otázky etnických a náboženských menšín, vyhlásil v marci roku 2015, že "Irak je súčasťou veľkej iránskej civilizácie." Toto podnebie pomohlo uľahčiť vzostup ISIS v severnom a strednom Iraku. Husajnové preferovanie sunnitskej populácie a al-Malikiho preferovanie šiitskej časti obyvateľstva vytvorilo rozdelenie a značnú nedôveru medzi týmito dvoma komunitami; toto napätie sa časom zhoršilo. Sunnitské obyvateľstvo nedôveruje šiitskej väčšinovej vláde, že ochráni ich komunitu alebo, že účinne začlení jej hlas do vlády; to isté naopak platí aj pre šiitské obyvateľstvo.

Boj proti ISIS ostáva prioritou pre irackú vládu. Kurdske jednotky Peshmerga, iracké bezpečnostné sily (ISF) a šiitsky dominantné milície známe ako PMF (populistické mobilizačné sily), z ktorých mnohé sú podporované Iránom, sú hlavnými aktérmi tohto úsilia. Zatiaľ čo iracká vláda vyvinula úsilie na potlačenie napätia medzi sunnitskými a šiivými komunitami v Iraku, úloha PMF zostáva problematickou.

² Zdroj: https://www.ecoi.net/file_upload/5250_1494429603_iraq-2017.pdf

PMF je aj naďalej obviňovaný z porušovania ľudských práv, predovšetkým zo strany sunnitských arabských obyvateľov, ktorí sú podozriví z lojality voči ISIS. V jednom prípade, počas oslobodenia mesta Fallúdža v júni 2016, boli šíitske milície obvinené a následne vyšetrované za účasť na zabití 49 ľudí, zmiznutí najmenej 643 osôb a vážneho kolektívneho mučenia množstva ďalších sunnitských arabských mužov. Zatiaľ čo iracká vláda zatkla štyroch jednotlivcov zachytených na videu, miesto pobytu 643 zmiznutých mužov zostáva neznáme. Zdroje v Iraku povedali USCIRF, že boli pravdepodobne zabití."

B. USDOS - Ministerstvo zahraničných vecí USA: Správa o medzinárodnej náboženskej slobode za rok 2017 - Irak, 15. augusta 2017³

"Náboženská demografia

Vláda USA odhaduje, že počet obyvateľov Iraku je 38 miliónov (odhad z júla 2016). Podľa najaktuálnejších vládnych štatistík z roku 2010 predstavujú moslimovia 97% populácie. Šiitski moslimovia, prevažne Arabi, ale vrátane Turkménov, Faili Kurdov (Šiiti) a ďalších, tvoria 55 až 60 percent populácie. Sunnitski moslimovia tvoria približne 40% obyvateľstva: približne 15% celkovej populácie sú sunnitski Kurdovia, pričom približne 24% sú sunnitski Arabi a zostávajúce 1% sú sunnitski Turkméni. Šiiti, aj keď sa nachádzajú prevažne na juhu a východe, tvoria väčšinu v Bagdade a majú svoje komunity vo väčšine častí krajiny. Sunniti tvoria väčšinu na západe, v strede a v severnej časti krajiny.

Vládne praktiky

Pretrvávajú správy o tom, že miestna polícia a šíitské milície zabijajú sunnitských zaistených. Medzinárodné a miestne mimovládne organizácie uviedli, že vláda naďalej používa antiteroristický zákon ako zámienku na zadržanie sunnitov bez včasného prístupu k spravodlivému procesu.

Human Rights Watch (HRW) a Amnesty International (AI) poukázali na dôkazy o mučení a zlom zaobchádzaní so sunnitskými zaistenými zo strany Iránskych bezpečnostných síl (vrátane bojovníkov PMF), ako aj úmrtia Sunnitov zadržaných v rámci zákona proti terorizmu.

V októbri AI uviedla, že muži v uniformách Federálnej polície (organizácia pozostávajúca prevažne zo Šiitov) vykonali v Mosule a jeho okolí niekoľko nezákonných zabití Sunnitov podozrivých z toho, že sú militantmi alebo sympatizantmi ISIS. V niektorých prípadoch AI uviedla, že jednotlivci boli mučení predtým, než boli zastrelení a zabití v štýle popravy alebo prejdení obrnenými vozidlami. V októbri v obvode Al-Shora muži v uniformách Federálnej polície údajne brutálne zbili a zabili Ahmeda Mahmúda Dakhila a Rasiža Aliho Khalafa, dedinčanov z Na'na'a, ako aj tretieho muža z dediny Tulul Nasser.

³ Zdroj: http://www.ecoi.net/local_link/345221/476372_en.html

V októbrovej správe AI uviedla, že sunnitskí arabskí vysídlenci z častí Salah al-Din a provincie Diyala sa obávali útokov šiitských milícií, ktoré vykonávajú kontrolu nad týmito miestami a uviedli, že milície sa dopúšťajú hrubých porušovaní ľudských práv voči obyvateľom. AI zdokumentovalo a označilo za "vojnové zločiny a hrubé porušovanie ľudských práv", vrátane mimosúdnych popráv a iných nezákonných zabíjaní, mučenia a nútených zmiznutí spáchaných proti Sunnitom utekajúcim zo Saqlawiya a al-Sijir, pričom boli títo obvinení zo spolupáchateľstva na zločinoch ISIS alebo ich podpory. AI uviedla, že tieto porušenia boli spáchané šiitskými milíciami PMF a bojovníkmi nosiacimi vojenské uniformy alebo uniformy Federálnej polície. Napríklad AI uviedla mimosúdne popravy najmenej 12 mužov a štyroch chlapcov zo sunnitského kmeňa Jumaila v al-Sijir ozbrojenými mužmi v rôznych bezpečnostných uniformách. Iracká federálna polícia poprela akékoľvek ich zapojenie do zneužívania.

*Stovky mužov, ktorí boli zadržaní zo strany PMF dňa 27. mája a 3. júna, zostalo naďalej nezvestných na konci roka. Podľa svedectiev niektorých prežitých, ISF a šiitska skupina milícií Kata'ib Hizballah bola nablízku, keď boli zadržaní. Iracké sily boli rozmiestnené v blízkosti miest, kde boli páchané zločiny vo vojenskom tábore Tarek (Mu'askar Tarek), ktorý sa nachádza pozdĺž starej cesty medzi Bagdadom a Fallujou. Dňa 5. júna založil predseda vlády Haider al-Abadi výbor, ktorý vyšetroje májové a júnové zmiznutia, sľúbil potrestanie zodpovedných osôb a oznámil zatknutie neurčitého počtu osôb, ktoré spáchali zločiny. Predseda vlády však uviedol, že zneužívanie nie je súčasťou systematického modelu a nemalo by zatieniť úspechy na bojisku a pomoc poskytovanú irackými silami sunnitským arabským vnútorným presídlencom. **V mnohých prípadoch šiitske jednotky PMF údajne fungovali nezávisle a bez dohľadu alebo smerovania od vlády.***

Oficiálne vyšetrowanie zneužívania vládnymi silami, ozbrojenými skupinami a teroristickými organizáciami bolo naďalej zriedkavé a výsledky vyšetrowaní, ktoré sa vyskytli, boli naďalej nezverejnené, neznáme alebo neúplné, podľa mimovládnych organizácií.

Niektorí sunnitskí moslimovia naďalej tvrdili, že vnímali prebiehajúcu kampaň "odplaty" zo strany šiitských vládných úradníkov proti nim ako pomstu za uprednostňovaný status Sunnitov a zneužívanie Šiitov počas režimu Saddáma Husajna. Sunniti sa naďalej sťažovali na diskrimináciu v zamestnaní vo verejnom sektore v dôsledku de-baathifikácie, procesu pôvodne určeného na zameranie sa na osoby lojálne bývalému režimu. Podľa Sunnitov a miestnych mimovládnych organizácií, vláda selektívne implementovala ustanovenia o vyrovnávacom práve a používala zákon na to, aby označila mnohých Sunnitov za nekvalifikovaných pre zamestnanie vo vládných pozíciách. Vláda zriadila výbor na nápravu sektárskych nerovnováh na ministerstvách, ale doteraz tento nerealizoval žiadne reformy. Úradníci sunnitskej arabskej vlády, najmä tí z provincie Ninewa, ktorá bola postihnutá ISIS, si sťažovali na politický "lov na čarodejnice" proti sunnitským arabským ministrom, ktorý bol vedený spojencami bývalého premiéra Núriho al-Malikiho. Parlamentné Reformné hnutie z veľkej časti politicky zacieľuje sunnitských Arabov z Ninewy, tento protisunnitský záver je založený na šiitských majoritných sektárskych tendenciách."

C. Vysoký komisár OSN pre utečencov (UNHCR), pozícia UNHCR o návrate do Iraku, 14. novembra 2016⁴

"13. Prvky ISF a pridružených síl sa tiež podieľali na zneužívaní sunnitských Arabov a sunnitských Turkménov civilistov, vrátane útekajúceho obyvateľstva, vnútorne vysídlených osôb a navrátilcov, z dôvodu im pripisovanej alebo skutočnej podpory alebo spolupráce s ISIS. Hlásené zneužitia zahŕňajú svojvoľné zatknutia a únosy, nútené zmiznutia, fyzické týranie, mimosúdne zabíjanie a nútené vysídľovanie. V oblastiach obsadených ISIS, bolo ohlásené plienenie a úmyselné vypalovanie a ničenie domov, obchodov a mešít⁵. ISF údajne vykonávalo aj zatknutie žien za údajné teroristické činy ich mužských rodinných príslušníkov.

20. Organizácia OSN a organizácie zaoberajúce sa ľudskými právami zdokumentovali rozsiahle zneužívanie, ktoré spáchali činitelia PMU a v niektorých prípadoch ISF, proti utekajúcim civilistom, najmä sunnitským arabským mužom a chlapcom, ktorí sú vnímaní ako podporujúci ISIS bez ohľadu na existenciu alebo absencia dôkazov spájajúcich jednotlivca s ISIS. Hlásené zneužitia zahŕňajú svojvoľné zatknutie, únosy, fyzické zneužívanie, nútené zmiznutie, súhrnné zabíjanie a mrzačenie mŕtvol, vrátane napríklad vojenských operácií pri oslobodzovaní mesta Fallujah (Al-Anbar) a okolitých oblastí z rúk ISIS v máji / júni 2016. Stovky mužov a chlapcov údajne zostávajú nezvestní po tom, ako boli zadržaní silami prepojenými s PMU. Médiá tiež informovali o podpoľáčstve a plienení po tom, čo jednotky napojené na PMU vstúpili do Fallujeh. Napriek verejným vyhláseniam irackých orgánov o zodpovednosti tých, ktorí sa podieľali na zneužívaní civilného obyvateľstva, často zostáva nejasné, či došlo k vykonaniu vyšetrovania a či bolo začaté trestné stíhanie.

23. V oblastiach oslobodených z rúk ISIS, boli údajne jednotky prepojené s PMU, kmeňovými skupinami a kurdskými bezpečnostnými silami zapojené do rozsiahlych odvetných činov proti sunnitským a turkmenským obyvateľom a navrátilcom z dôvodu ich skutočnej alebo vnímanej podpory alebo napojenia k ISIS. Hlásené zneužitia zahŕňajú svojvoľné zatknutia a únosy, nútené zmiznutia, mimosúdne zabíjanie, nútené vysídľovanie, plienenie a úmyselné podpaľovanie a ničenie domovov, obchodov a mešít a v niektorých prípadoch zámerné zničenie celých dedín. V okrese Sinjar (Ninewa) samoobránné skupiny Yazidov boli tiež údajne zapojené do odvetných útokov proti sunnitským arabským civilistom, vrátane žien a detí.

⁴ Zdroj: <http://www.refworld.org/docid/58299e694.html>

⁵ "Oslobodenie územia spod IS bolo sprevádzané pomstychtivými útokmi proti sunnitským komunitám, často vnímaným ako kolektívne podporujúce alebo spolupracujúce s IS. PMU milície a v niektorých prípadoch aj bezpečnostné sily zabili, násilne zmizli a mučili stovky sunnitských mužov s absolútnou beztrnosťou, pri zjavných činoch pomsty za zločiny spáchané IS a používali takéto zločiny ako zámienu na nútené presídlenie sunnitských komunit alebo zabránenie tomu, aby sa sunnitskí vnútorní presídľenci, ktorí utiekli pred vojnovým konfliktom, vrátili do svojich domovov "; Amnesty International, "Potrestaní za zločiny Daesh" - Vysídlení Iračania zneužívaní milíciami a vládnymi silami, 18. októbra 2016, <http://www.refworld.org/docid/5806051a4.html> (ďalej len: Amnesty International, Vysídlení Iračania zneužívaní milíciami a vládnymi silami, 18. októbra 2016, <http://www.refworld.org/docid/5806051a4.html>), s. 17. Pozri nižšie "Zaobchádzanie s civilným obyvateľstvom, ktoré ušlo z oblastí pod správou ISIS, v iných oblastiach Iraku", "Zaobchádzanie s civilistami v oblastiach, ktoré boli predtým pod kontrolou ISIS" a "Zaobchádzanie s civilnými obyvateľmi z predchádzajúcich alebo súčasných oblastí pod správou ISIS v oblastiach pod kontrolou ústrednej vlády alebo KRG".

28. *Veľký počet vnútorne presídlených osôb rozmiestnených v Iraku a rozšírené všeobecné vnímanie, že sunnitskí Arabi majú spojenie alebo sympatizujú s ISIS, údajne tiež viedlo k zvýšeniu počtu zatknutí sunnitských Arabov a sunnitských Turkménov, ktorí žijú v Bagdade, (zákon č. 13 pre rok 2005). V správach sa uvádza, že tí, ktorí boli zatknutí podľa zákona o boji proti terorizmu, sú často držaní v dlhotrvajúcej predsúdnej väzbe a bez prístupu k advokátovi, lekárskej pomoci alebo ich rodinám. Podmienky zadržania sa považujú za obzvlášť drsné pre zadržané osoby podľa zákona o boji proti terorizmu. Používanie mučenia a iných foriem zlého zaobchádzania, ktoré väčšinou slúži na získanie priznania, je hlásané ako všadeprítomné, väčšinou počas zatknutia alebo v predsúdnej väzbe v zariadeniach Ministerstva vnútra a Ministerstva obrany. K zaisteniu niekedy dochádza na neformálnych miestach, kde sú zaistení, vrátane detí, pravdepodobne vystavení ešte väčšiemu riziku. Boli hlásené úmrtia Sunnitov vo väzbe v dôsledku mučenia. Podmienky vo väzenských zariadeniach a väznicoch sú označené ako "kruté a život ohrozujúce" kvôli nedostatku potravín, preplneniu, nedostatočnému prístupu k sanitárnym zariadeniam a lekárskej starostlivosti, ako aj rozsiahleho využívania mučenia a iných foriem zlého zaobchádzania. Systém trestného súdnictva je údajne naďalej hlboko narušený pravidelným porušovaním práva obžalovaných na spravodlivý proces, najmä pre obvinených, podľa zákona o boji proti terorizmu. Obžalovaní sú údajne pravidelne odsúdení na základe sporných priznaní, vrátane dlhodobého uväznenia alebo trestu smrti. Napriek opakovaným výzvam na prijatie moratória na všetky rozsudky smrti a popravy zo strany OSN a organizácií zaoberajúcich sa ľudskými právami z dôvodu obáv pri naplnení požiadaviek spravodlivého procesu, je trest smrti údajne rozsiahlo využívaný, pričom väčšina rozsudkov smrti sa údajne ukladá podľa zákona o boji proti terorizmu. Výbor OSN proti mučeniu opísal "konzistentný model, podľa ktorého údajne teroristi a iní podozriví z vysokej bezpečnosti, vrátane neplnoletých osôb, sú zatknutí bez súdneho príkazu, zadržávaní v izolácii alebo zadržávaní v utajených detenčných centrách na dlhšie časové obdobie, počas ktorého sú vážne mučení s cieľom získať od nich priznanie." Napríklad 21. augusta 2016 Ministerstvo spravodlivosti oznámilo, že 36 osôb odsúdených v súvislosti so zabitím približne 1700 vojenských kadetov vo vojenskom tábore Speicher pri Tikrite (Salah Al -Din) bolo popravených obesením. Súdne procesy, ktoré trvali len niekoľko hodín, boli rozsiahlo opísané ako nedosahujúce štandardy spravodlivého procesu, pričom rozsudky boli údajne založené na "priznaniach" získaných pod vplyvom mučenia. Trest smrti je povinný pre širokú škálu činností definovaných za teroristické činy a tí, ktorí sú odsúdení na smrť podľa zákona, nemajú právo požadovať milosť alebo odpustenie, ako to vyžaduje medzinárodné parvo ľudských práv.*

29. *Od roku 2014 sa údajne obnovil nárast cieleného násillia voči sunnitským Arabom v Bagdade a v ďalších oblastiach Iraku kontrolovaných vládou, pričom sunnitskí Arabi boli vystavení hrozbám smrti, demoláciám domov a nútenému vysídleniu, únosom / zmiznutiam a mimosúdnyim popravám. Sunnitskí civilisti, vrátane vnútorne presídlených osôb, boli údajne cieľom zabijania a ničenia domov, obchodov a mešít zo strany ISF a síl prepojených na PMU v rámci zjavných odvetných opatrení nasledujúcich po útokoch ISIS na šiitských civilistov.*

Pozícia UNHCR k návratom

47. *Za súčasných okolností UNHCR nalieha na štáty, aby sa zdržali násilného návratu akýchkoľvek Iračanov, ktorí pochádzajú z oblastí Iraku, ktoré sú postihnuté vojenskými akciami, zostávajú krehké a neisté po opätovnom znovuzískaní z rúk ISIS alebo zostávajú naďalej pod kontrolou ISIS. Takéto osoby vrátane osôb, ktorých žiadosti o medzinárodnú ochranu boli zamietnuté, by nemali byť vrátení ani do svojich domovských oblastí, ani do iných častí krajiny. Mnohí Iračania z týchto oblastí pravdepodobne splňajú kritériá dohovoru z roku 1951 o štatúte utečenca.*

48. *Ak tí, ktorí prijímajú rozhodnutia, zvažujú dostupnosť alternatívy vnútroštátneho presídlenia alebo premiestnenia, dôkazné bremeno leží na rozhodovačovi, aby určil určitú oblasť premiestnenia a preukázal splnenie požiadavky relevantnosti a primeranosti tohto navrhovaného alternatívneho riešenia premiestnenia. Za súčasných okolností, s rozsiahlym vnútorným vysídlením, vážnou humanitárnou krízou, narastajúcim medzikomunitným napätím, obmedzeniami prístupu / pobytu prakticky vo všetkých častiach krajiny a rastúcim tlakom na vnútorne presídlené osoby, aby sa predčasne vrátili do svojich oblastí pôvodu po oslobodení týchto oblastí z rúk ISIS, UNHCR nepovažuje za vhodné, aby štáty zamietli osobám z Iraku medzinárodnú ochranu na základe uplatniteľnosti alternatívy vnútroštátneho úteku alebo premiestnenia."*

D. USDOS - Ministerstvo zahraničných vecí USA: Správa o postupoch v oblasti ľudských práv v krajine za rok 2016 - Irak, 3. marec 2017⁶

"a. Svojoľ'né pozbavenie na živote a iné nezákonné alebo politicky motivované zabíjanie

Etnické založené boje eskalovali v etnicky zmiešaných regiónoch po oslobodzovacích operáciách. Napríklad podľa správy organizácie Human Rights Watch (HRW) zo dňa 31. januára, po 11. januári bombardovanie, ku ktorému sa prihlásil Da'esh, príslušníci šiitských milícií údajne uniesli a zabilí desiatky sunnitských obyvateľov v Muqadadiya v rámci gubernorátu Diyala a zničili sunnitské domy, obchody a mešity. Žiadna z osôb zodpovedných v rámci šiitských milícií nebola do konca roka postavená pred súd. Médiá taktiež v rozsiahlom počte informovali o prípadoch, keď sunnitské kmene obrátili proti Da'eshu a spojili sa s ISF, na čo Da'esh vykonal masové popravy príslušníkov týchto kmeňov.

g. Zneužívania v rámci vnútroštátneho konfliktu

Podľa Organizácie Spojených národov a medzinárodných organizácií zaoberajúcich sa ľudskými právami niektoré šiitske milície podporované Iránom, ktoré sú pod vládnu kontrolou, sa dopúšťali porušovania ľudských práv. Tieto skupiny sa zúčastňovali na operáciách proti Da'eshu ako súčasť PMF a boli zapojené do niekoľkých útokov na sunnitských civilistov, údajne v rámci pomsty za zločiny Da'eshu proti Šiitom. Niekoľko sunnitských kmeňových síl, ktoré majú zastúpenie vo vláde, najmä v gubernii Anbar, sa tiež podieľali na pomstychtivom zabíjaní sunnitských civilistov, z ktorých niektorí mohli len jednoducho ko-existovať s Da'eshom počas obdobia, kedy mal Da'esh tieto územia pod svojou kontrolou. UNAMI a HRW uviedli, že príslušníci šiitských milícií údajne uniesli a zabilí

⁶ Zdroj: http://www.ecoi.net/local_link/337187/466947_en.html

desiatky sunnitských obyvateľov v meste Muqadadiya v gubernii Diyala a zničili sunnitské domy, obchody a sedem mešít, počas dní nasledujúcich po januári, kedy Da'esh 11 vykonal bombové útoky. Začiatkom januára ozbrojené skupiny napadli na sunnitské mešity v gubernii Babil. Žiadna zo zodpovedných osôb nebola do konca roka postavená pred súd.

Fyzické zneužívanie, trestanie a mučenie: správy medzinárodných skupín zaoberajúcich sa ľudskými právami tvrdili, že vládne sily a šiitské PMF zneužívali väzňov a zadržované osoby, najmä Sunnitov (pozri časť I.a.).

Pohyb vo vnútri krajiny: Zákon dovoľuje bezpečnostným silám obmedziť pohyb v krajine podľa príkazu, uložiť zákaz vychádzania, postavenie kordónov a prehľadávanie oblastí a prijatie ďalších potrebných bezpečnostných a vojenských opatrení v reakcii na bezpečnostné hrozby a útoky. Vyskytlo sa množstvo správ o tom, že bezpečnostné sily, vrátane ISF a Peshmergov, ako aj PMF, selektívne presadzovali predpisy vyžadujúce povolenia na pobyt, ktoré obmedzujú vstup osôb do oslobodených oblastí pod ich kontrolou. UNAMI a Úrad vysokého komisára OSN pre ľudské práva dostali viaceré správy, že orgány v Kirkúku odmietli slobodným arabským vnútorne vysídleným ľuďom z gubernorátov Salah al-Din a Ninewy prístup do gubernorátu Kirkúk.

UNHCR uviedlo, že orgány v Kirkúku tiež zhabali identifikačné dokumenty alebo doručili príkazy na vysťahovanie vnútorne presídleným osobám z gubernií Salah al-Din, Anbar a Diyala, čím vyvolali ich odchod z táborov a mestských centier. Dňa 22. septembra úrady násilne vrátili 330 vnútorne presídlených osôb z tábora Laylan na kontrolný bod pozdĺž cesty do gubernie Salah al-Din, uviedla organizácia Iracká humanitárna ochrana pred kazetovou municiou. Od 1. do 21. septembra zdokumentovali partneri tejto organizácie odchod viac ako 1 000 vnútorne presídlených rodín, ktorým bolo miestnymi úradmi prikázané opustiť územie. Amnesty International uviedla, že jednotky PMF (prevažne šiitske milície) a sily Peshmerga bránili civilistom, prevažne sunnitským, vrátiť sa do svojich domovov po tom, čo bol Da'esh vyhnaný z týchto miest."

E. ACCORD - Rakúske centrum pre informácie o krajinách pôvodu a azylový výskum a dokumentáciu: Odpoveď na otázky týkajúce sa Iraku: Situácia (sunnitských) návratilcov do oblastí oslobodených od IS a kontrolovaných šiitskými milíciami, 27. marec 2017⁷

"Po tom, ako sa šiitské milície zúčastnili na oslobodení Tikritu, Human Rights Watch získala dôveryhodné informácie, že tieto uniesli najmenej 160 ľudí, z ktorých všetci zostávajú nezvestní. Po tom, ako sa v decembri 2015 podarilo vládnym jednotkám oslobodiť mesto Ramadi od ISIS, dvaja ľudia uviedli Human Rights Watch, že v marci 2016 brigády Hizballáhu, Liga spravodlivých síl a Vojaci Imámových milícií zhromaždili tisíce sunnitských rodín utekajúcich z púšte Jazira západne od Baiji, Tikrit a Samarra a zadržali ich v potravinových skladoch južne od mesta Tikrit. Jeden zdroj, s ktorým spravilo Human Rights Watch v marci rozhovor, uviedol, že práve hovoril s jedným

⁷ Zdroj: http://www.ecoi.net/local_link/338750/468825_en.html

militantom, ktorý povedal, že on a ďalší militant s ním popravili desiatky sunnitských mladých mužov z oblasti západne od Tikritu a Samarry. "(HRW 24. apríla 2016)

"Predpokladá sa, že sa do Tikritu, starého rodného mesta Saddáma Husajna, vrátilo približne 80% sunnitskej populácie. Teraz však žijú pod vlajkami a prápormi šiitských milícií, ktoré sú tam naďalej prítomné, niektorí z ich členov boli obvinení z krádeží áut a únosov za výkupné – čo je rastúcim fenoménom v šiitských oblastiach v Bagdade a inde, kde rozširujú svoje pôsobenie. Aj keď existuje pokus o vytvorenie sunnitského Hashdu v Tikrite, nespokojní Sunniti hovoria, že je riadený Šiitmi, čo má za následok nízke počty v rámci náboru. "Šiitské milície sú všade, ale v Bagdade, Diyale alebo Salahuddine neexistuje žiadna skupina ozbrojených sunnitov," zamrmlal jeden starší sunnitský politik. "To ponecháva IS ako jedinú sunnitskú milíciu." (BBC News, 5. február 2016)

"Oslobodený pred rokom, po 10 mesiacoch krvavého vládnutia zo strany Islamského štátu, Tikrit je teraz - napriek sťažnostiam obyvateľov o nezamestnanosti, neistote a zneužívaní milícií – prezentovaný irackou vládou a jej medzinárodnými podporovateľmi ako úspešný príbeh v boji proti militantnej skupine. Koniec koncov to, čo sa tu deje, pravdepodobne predstavuje najlepší scenár toho, čo čaká Mosul, jediný z týchto troch hlavných provincií, ktorý je stále v rukách Islamského štátu, a ďalšie oblasti, ktoré sú pod kontrolou tejto skupiny.

[...] Na rozdiel od Ramadi, tretieho provinčného hlavného mesta, Tikrit bol v mesiacoch bojov, ktoré nasledovali po jeho okupácii, len mierne poškodený. Hoci mnohé verejné budovy Tikritu, ktoré slúžili ako islamské štátne veliteľské strediská a vojenské pozície, boli zničené americkými lietadlami, jeho obytné oblasti prežili z veľkej časti nepoškodené. To znamená, že väčšina vysídlených občanov mala domovy, kde sa mohli vrátiť a sa aj vrátili. Podľa provinčných úradníkov sa v posledných mesiacoch presídlilo do mesta približne 95% rodín z Tikritu. "(Wall Street Journal, 7. apríla 2016)

*"Ammar Abu Taher, ktorý nedávno znova otvoril svoju malú zmenáreň a realitnú firmu v centre Tikritu, uviedol, že podnikanie je pomalé, pričom ceny nehnuteľností sa pohybujú približne na polovici ich úrovni pred rokom 2014. "Bohatí ľudia sa boja a ešte sa nevrátili," povedal. "Nie sú žiadne peniaze ani žiadne pracovné miesta." Jeho povolenie na návrat, ako napríklad povolenie pána Hadeeda, muselo byť preverované šiitskými milíciami, oficiálne známymi ako **Populárne mobilizačné sily, ktoré pomáhali pri oslobodení od Islamskému štátu a teraz kontrolujú vstupy do mesta. So sídlom v bývalom paláci Saddama na brehu rieky, milície nie sú tak výrazné ako minulý rok. Ale stále vykonávajú právo, aj keď sunnitská provinčná vláda v Tikrite obnovila svoje vlastné policajné sily. V posledných mesiacoch došlo k mnohým únosom a vraždám, niektoré z nich, podľa predstaviteľov Tikritu, boli spojené s príslušníkmi týchto milícií.***

[...] Nie všetkým bolo povolené vrátiť sa do Tikritu. Priamym príbuzným akýchkoľvek známych bojovníkov Islamského štátu bolo zakázané prekročiť kontrolné body. Domy niektorých najznámejších príslušníkov Islamského štátu boli vyhodené do povetria, pričom slovo Daesh - arabský akronym pre túto skupinu – bolo postriekané po ruinách fasády týchto domov. V priebehu uplynulého roka bolo zadržaných okolo 400 podozrivých militantov Islamského štátu, mnohí z nich sa pokúšali vrátiť v omyle, že ich príslušnosť nie je známa bezpečnostným pracovníkom, povedal generálmajor Dhamen

al-Jubouri, šéf provinčnej polície. V dôsledku takejto ostražitosti nedošlo v posledných mesiacoch ani k jednému výbuchu bomby na ceste, ani k inému útoku Islamského štátu v Tikríte. "(Wall Street Journal, 7. apríla 2016)

F. Svetová ochrana pred kazetovou muníciou: Iracká ochrana pred kazetovou muníciou: profil navrátilcov do Salah Al Din - február 2017⁸

„Oblasť Tikrítu

Návraty prebiehajú, ale došlo k ich spomaleniu v Tikríte. Boli zaznamenané bezpečnostné porušenia. Ôsmim útokom extrémistov bolo zabránené ISF, Federálnou políciou a spojeneckými ozbrojenými skupinami vo februári v niekoľkých oblastiach v Tikríte, čo malo za následok neznámy počet obetí. Zhoršenie bezpečnostnej situácie a časté útoky ozbrojených extrémistov v rôznych oblastiach návratu v Salah al-Din viedli veliteľstvo operácií Samarra, aby spustili dňa 7. februára nové prehľadávacie operácie v niektorých oblastiach južne od mesta Tikrít.

Úmrtia spôsobené improvizovanými výbušnými zariadeniami (IEDs) boli naďalej hlásené v okrese Tikrít. Incident zaznamenaný 6. februára viedol k úmrtiu jedného dieťaťa navrátilca a zranil ďalšie hrajúce sa na ulici.

Zničenie hlavnej elektrickej prenosnej veže výbuchom v oblasti AlBu Khado na východe Tikrítu viedlo k úplnému odrezaniu od elektriny v oblastiach gubernie Sala al-Din - Al-Alam, Al-Dour, Tal Qsaib, Al-Eitha a Al-Na'ema. K výbuchu došlo 5. februára, pričom podozrivými sú extrémisti, ktorí sa infiltrovali z oblasti Mteibeeja hraničiacej s Diyala, v ktorej sú aktívne prítomní ozbrojení extrémisti. Zatiaľ čo elektrina v Salah al-Din je na dlhší čas vypnutá, útok na prenosovú vežu ešte viac zhoršil situáciu a úplné odstavenie v niekoľkých oblastiach gubernie vrátane táborov pre vnútorne presídlené osoby. Upravenie poškodenej prenosovej veže a obnovenie elektrickej energie je marené obmedzenými kapacitami kvalifikovaných pracovníkov a potrebných náhradných materiálov a súčiastok pre opravu v gubernii."

G. Ministerstvo vnútra Spojeného kráľovstva: Správa o krajine pôvodu Irak: sunnitskí (arabskí) moslimovia, Verzia 2.0, Jún 2017⁹

"Medzinárodná správa o náboženskej slobode amerického ministerstva zahraničia z roku 2014 (USSD Religious Report) zverejnená v októbri 2015 citovala irackú vládnu štatistiku etnických náboženských skupín v Iraku z roku 2010, ktorá uvádza: "... 97 percent obyvateľov je moslimov, šiítski moslimovia, prevažne Arabi, ale vrátane Turkménov, Shabakov, Faílov (Kurdov) a ďalších, predstavujú 60 až 65 percent populácie. Arabskí a kurdsí sunnitskí moslimovia tvoria 31 až 37 percent populácie, pričom 18 až 20 percent zastupuje sunnitských Kurdov, 12 až 16 percent sunnitských Arabov a zostávajúcich 1 až 2 percentá sunnitských Turkménov. Približne 3 percentá populácie tvoria kresťania, Jezídi,

⁸ Zdroj: https://www.ecoi.net/file_upload/5250_1494494002_returnees-profile-salah-al-din-feb2017-30032017.pdf

⁹ Zdroj: https://www.ecoi.net/file_upload/1226_1499246656_iraq-sunni-arabs-cpin-v2-0-june-2017.pdf

Sabejsko-Mandejci, Bahájovia, Kakajovia (niekedy označovaný ako Ahl-e Haqq) a veľmi malý počet Židov. "

Niekoľko zdrojov naznačovalo, že od roku 2003 sa Bagdad stal viac segregovaným a dominujú v ňom Šiiti. Správa Fínskej imigračnej služby z 29. apríla 2015 s názvom Bezpečnostná situácia v Bagdade - šiitské milície (ďalej len "správa FIS") zhrnula situáciu: "Po Irackej občianskej vojne (2006 - 2007) predtým mierové spolužitie sunnitských a šiitských spoločností skončilo a Bagdad sa postupne rozdelil na jasnejšie definované sunnitské alebo šiitské oblasti. Tisíce ľudí zahynulo počas občianskej vojny, keď sa šiitské a sunnitské milície zabíjali navzájom. Šiiti obsadili niekoľko častí mesta, ktoré boli obývané sunnitmi a inými menšinami, a Bagdad premenili na prevažne šiitské mesto.

Zneužívanie šiitských milícií

7.1 Prehľad

7.1.1 Viaceré zdroje uviedli, že šiitské milície sa dopúšťali zneužívania proti Sunnitom. Amnesty International poznamenala, že PMU (a vládne sily) "spáchali vojnové zločiny, iné porušenia medzinárodného humanitárneho práva a porušenia ľudských práv, väčšinou proti sunnitským spoločnostiam v oblastiach pod kontrolou IS". Medzinárodné mládežnícke a študentské hnutie Organizácie Spojených národov a iné organizácie poznamenali, že milície "sú v procese vykonávania nerozlišujúcich útokov na obyvateľstvo na sektárskom a etnickom základe, pričom tieto vykonávajú pod zámkou boja proti terorizmu. Nedávne kampane mali "sunnitských" Arabov ako hlavný cieľ hnevu milícií. Stratégia, ktorú vláda výrazne podporuje, sa zameriava na presídlenie tejto zložky spoločnosti a "vyčistenie" určitých oblastí z ich prítomnosti." FH 2015 poznamenal: „...šiitské milície údajne napadli a vysídli sunnitských arabských civilistov v niektorých oblastiach ako odvetu za vnímanú podporu IS. "

7.2 Nútené vysídlenie

7.2.1 USSD 2015 uviedlo: "23. januára po znovuzískaní Diyaly z kontroly Daešu, šiitské PMF údajne vyplenili a zničili osem domov v Saadian a zničil štyri mešity v Muqdadiya, v gubernii Diyala. HRW správa o Iraku z 15. februára uvádza: milície eskalujú zneužívanie, ide o možné vojnové zločiny, od júna 2014 najmenej 3 000 osôb utieklo z domov v Muqdadjija a niektorí boli unesení a hromadne popravení. Podľa HRW sa útoky javili ako súčasť kampane na ktorej sa podieľala brigáda Badr, s cieľom vytlačiť obyvateľov zo sunnitských a nábožensky zmiešaných oblastí a zabrániť tomu, aby sa vrátili ... "

7.2.2 Medzinárodná skupina pre práva menšín uviedla v správe o vysídľovaní z marca 2016: "Niekoľko incidentov bolo zaznamenaných na miestach, kde boli sunnitskí arabskí vysídľenci vyhostení z ich príbytkov, či už to boli prenajaté priestory alebo len obsadené neformálne osady." Správa tiež spomínala ako sú Suniti "odmietaní", keď sa snažia vrátiť do svojich oblastí pôvodu v Khanaqin (konkrétne Jalawla City) (v Diyale) a ako sa okolité šiitské oblasti "zdráhajú" vidieť Sunnitov

vracajúcich sa do Yathribu (v Salah al-Din): "Šiitske kmene žiadajú peniaze ako výkupné za krv ich synov mučeníkov. Hoci vláda prisľúbila tieto rodiny kompenzovať, niektoré kmene neakceptujú kompenzáciu, ak ju nezaplatia samotné sunnitské rodiny. "

7.2.3 V júni 2016 spoločné písomné vyhlásenie Medzinárodnej organizácie pre mládež a študentov Organizácie Spojených národov a ostatných organizácii adresované pre OSN, uviedlo: "Cieľom milícií je zabezpečiť, aby sa rodiny nemohli vrátiť späť do svojich domovov, a preto ich ničia, kým sa nestanú úplne neobývatel'né. To podčiarkuje, že zločiny sa vedú s cieľom vytvoriť vysídľovanie a demografické zmeny, čisto na sektárskej báze a najmä proti "sunnitskej" zložke irackej spoločnosti. "V tomto kontexte boj s ISIS dal orgánom zámerenie ospravedlniť takéto útoky a poskytol im ochranu pred medzinárodným spoločenstvom."

7.2.4 Zdroj pokračoval: "Obzvlášť sa to týka situácie v provincii Diyala, ktorá je svedkom nebývalého nárastu vysídľovania a zabíjania "sunnitských" Arabov od začiatku roka 2016. Okrem masového zabíjania, dôkazy a svedectvá vyplývajúce z faktov na mieste potvrdzujú, že prebiehajú rozsiahle prípady demolácií a plienenia domov spolu s vypalovaním a znesväcovaním mešít a ponižovaním a urážaním imámov a kazateľov. "Páchateľmi týchto zločinov sú milície Badr, milície Saraya Al Salam a milície Hizballáhu. Tieto organizácie, ktoré v súčasnosti kontrolujú provinciu, využívajú napätú situáciu, aby získali kontrolu nad všetkými zdrojmi provincie. Taktiež zabránili veľkému počtu občanov, ktorí boli nútení odísť z dôvodu, že boli terčom pre ISIS alebo ich nepriateľov, v návrate do svojich domovov. "

7.2.5 Bezpečnostná rada OSN v správe z apríla 2016 uviedla, že UNAMI obdržala správy, podľa ktorých "ozbrojené skupiny údajne spojené s PMU" zabránili návratu vnútorne presídlených osôb do okresu Balad v Salah al-Dine.

7.3 Únosy

7.3.1 V správe FIS sa uvádza: "Muži identifikovaní ako členovia AAH uniesli sunnitských mužov v okresoch Sha'ab, Baya'a, Za'franiyya a Ghazaliyya. Únoscovia boli oblečení v civilnom oblečení a riadili vojenské vozidlo bez poznávacích značiek. V oboch prípadoch boli unesení muži o niekoľko dní neskôr nájdení zastrelení do hlavy. AAH údajne tiež unáša Sunnitov v sunnitských štvrtiach Ma'alif, Ameriyya, Khadraa, Dora a Saidiyya. V júli 2014 AAH uniesolo sunnitských civilistov na Palestínskej ulici v regióne al-Mohandeseen. AAH je podozrievané z únosu miestnych biznismenov..."

"Niekedy milície púšťajú na slobodu Sunnitov, ktorých zajali, ak sa zajatcom podarí presvedčiť ich o tom, že sú Šiiti. Podobne sa môžu Sunniti žijúci v prevažne šiitských rezidenčných oblastiach vydávať za Šiitov. Mnoho Sunnitov tvrdí, že im šiitsky susedia zachránili život tým, že ich falošne identifikovali ako Šiitov. Sunniti sú nútení sa vydávať za Šiitov v určitých oblastiach, aby sa vyhli problémom a vyhnanstvu z ich domovov. Na záver sa zdá, že náboženské presvedčenie nečiní obyčajných Šiitov násilných voči svojim sunnitským susedom ... "

7.3.2 FH 2015 uvádza, že "... po tom, ako bol IS v marci vyhnaný z Tikrítu, jednotky PMF uniesli najmenej 200 Sunnitov vrátane detí z dediny južne od mesta. Väčšina z nich zostala nezvestná po väčšinu roku."

7.4 Únosy

7.4.1 Správa UNAMI / OHCHR uvádza niekoľko prípadov únosov Sunnitov zo strany šíitských milícií v Salah al-Din a Diyala.

7.6 Zabíjanie

7.6.1 V správe FIS sa uvádza, že "šíitské milície, vrátane AAH, zvyčajne zabíjajú Sunnitov tým, že ich strieľajú do hlavy pomocou tlmenej pištole. V posledných rokoch boli v Bagdade nájdené obeť, ktoré boli popravené v typickom štýle šíitských milícií: boli zastrelené do hlavy a ich ruky boli zviazané za ich chrbtom.

"Podľa patológov, ktorí pracujú v Bagdade, počty Sunnitov zastrelených do hlavy, ktorých prinášajú do márníc sa zvyšuje, zvyčajne 8-10 tiel denne a hlavne z okresov Saidiyya, Dora, Ghazaliyya, Shu'ala, Washashi a Mansour. Tieto oblasti sú pod kontrolou AAH. Rodiny sa boja ísť zobrať telá kvôli sledovaniu zo strany AAH..." V roku 2015 bolo hlásené, že vláda už neumožňuje novinárom navštíviť márnice. Doktor pracujúci v márnici povedal, že riaditeľ márnice bol prepustený, pretože bol Sunnit. Bol nahradený členom AAH. "

7.6.2 Rádio slobodná Európa / Rádio sloboda 13. júna 2016 uviedli, že šíitska milícia mučila a zabila Sunnitov, ktorí utekali z Falúdže. Vláda zadržala niekoľko šíitských bojovníkov za toto zneužitie. Human Rights Watch uviedlo, že " dostali dôveryhodné obvinenia zo súhrnných poprav, bití neozbrojených mužov, zmiznutí a mrzačenia mŕtvol vládnymi silami počas dvoch týždňov bojov, väčšinou na okraji mesta [Falúdža], od mája 23. Dňa 4. júna 2016 al-Abadi v reakcii na obvinenia zo zneužívania začal vyšetrovanie týchto incidentov vo Falúdži a vydal príkaz na zatknutie osôb zodpovedných za "priestupky" proti civilistom. 7. júna al-Abadi oznámil "zadržanie a odovzdanie obvinených zo spáchania porušení na súd, aby dostali tresty podľa zákona". BBC tiež uviedla údajné mučenie a zabitie Sunnitov zo strany šíitských militantov po oslobodení mesta Falúdža.

7.6.3 Správa UNHCR z mája 2016 o presídlení Sunnitov do Bagdadu citovala rôzne zdroje. Jej zhrnutie bolo: "Podľa správ je od roku 2014 obnovený nárast cieleného násilia voči sunnitským Arabom v Bagdade ... údajne došlo k obnoveniu nárastu nájdených tiel, väčšinou sunnitských arabských mužov, ktorých nachádzajú so zaviazanými očami, spútaných a popravených ako sa asi zdá denne, väčšinou v Bagdade. Podľa správ spôsob zabíjania a geografická poloha, kde sa telá nachádzajú, často zodpovedá známym vzorom šíitských milícií, ktoré zabíjajú na podklade sektárskych alebo politických motívov. Rodiny tých, ktorí boli unesení alebo zabití, sa často obávajú únosy alebo zabitia nahlásiť na políciu, alebo skontrolovať márnice, pretože sa obávajú, že budú vystavení represáliám."

7.6.4 USSD 2015 uviedlo:

"AI uviedla, že prominentný sunnitský kmeňový vodca, ktorý vyzval na sektárske zmierenie, Šejch Qassem Sweidan al-Janabi, bol unesený 13. februára v Dura v Bagdade. Orgány našli telá šejka, jeho syna a jeho bodyguardov o pár hodín neskôr v Bagdade. Janabi naliehal na návrat 70 000 vysídlených sunnitských obyvateľov z Jurf as Sakra v guvernérate Babil.

7.6.5 Rovnaký zdroj uviedol: "Etnické boje eskalovali v etnicky zmiešaných guberniách v po-islamskomštáte čistiacich operáciách. Po bombovom útoku z 22. októbra a prestreliak z 12. novembra v Tuz Khurmate v provincii Salah ad Din sa sily Peshmergy a Asayish (vnútorná bezpečnosť Kurdistanu) stretli s Populárnymi mobilizačnými silami, ktoré sú údajne zložené zo šiitských Turkménov, brigád Badr, ib Ahl al-Haq a Kita'ib Hezbollah. Obe strany podporované ozbrojenými miestnymi obyvateľmi z ich príslušných komunit sa údajne dopustili trestných činov, vrátane vyhladzovania domov, spaľovania dedín, rabovania a masového zatýkania. Human Rights Watch (HRW) uviedla, že šiitsky turkménski bojovníci z PMF zadržali a mučili 150 až 175 sunnitských Arabov z Tuz Khurmatu, zabili medzi osem až 34 z unesených, a v zajatí ostalo približne 50 ešte koncom roku. Zvyšok zajatcov prepustili."

7.6.6 A: "Skupiny pre ľudské práva a médiá uviedli vysokú úroveň sektárskeho násillia. Veľké množstvo násillia spôsobili šiitské milície - z ktorých niektoré sa zúčastňovali ako súčasť PMF, nominálne pod vládnu kontrolou - zabijania a zneužívania sunnitských civilistov. Úspešné bombardovanie a pozemné operácie ISF v oslobodených oblastiach predtým pod kontrolou Daeshu vytvorili civilné bezpečnostné vákuum, ktoré tieto jednotky zaplnili. Situácia sa v priebehu roka zhoršila a sunnitskí civilisti čelili útokom z pomsty na zločiny z Islamského štátu, ako aj nútenému vysídľovaniu z ich domovov ...

7.6.7 V správe, ktorá sa týkala udalostí v roku 2015, Human Rights Watch poznamenala: "Členovia šiitských milícií, ktoré iracká vláda zahrnula do svojich štátnych síl, uniesli a zabili niekoľko sunnitských obyvateľov v centrálnom irackom meste a zničili sunnitské domovy, obchody a mešity po bombových útokoch 11. januára 2016, ku ktorým sa prihlásila extrémistická skupina Islamsky štát, známa tiež ako ISIS. Žiadna zo zodpovedných osôb nebola postavená pred súd.

7.6.11 FH 2016 poznamenal: "Šiitske milície často realizovali svoju pomstu nerozlišujúcim spôsobom na sunnitských civilistoch za činnosť IS... dokonca ich masakrovali, rovnako ako vtedy, keď začiatkom roka 2015 získali provládne milície späť mesto Tikrit." Zdroj tiež uviedol, že v januári 2015 PMU zmasakrovali "najmenej" 56 Sunnitov v Diyale.

9. Zaobchádzanie zo strany štátu

9.1 Prehľad

9.1.1 Správa UNHCR z mája 2016 o presídlení Sunnitov do Bagdadu citovala rôzne zdroje. Zhrnutie bolo nasledovné: "Podľa správ iracké bezpečnostné sily (ISF) a pridružené sily zapojené do boja proti

ISIS pravidelne zacielovali civilistov podozrivých z pridruzenia alebo podpory ISIS. Kým trestné činy proti osobe, ktorá je dôvodne podozrivá z terorizmu, by boli spravidla legitímne, ak by boli v súlade s príslušnými právnymi predpismi a riadnym právnym procesom, pozorovatelia uvádzajú, že civilisti v Iraku sú často terčom útokov na základe diskriminačných a rozsiahlych kritérií, konkrétne na základe ich politického názoru, náboženského pozadia a / alebo miesta pôvodu osoby: väčšina zatknutí v zmysle zákona boja proti terorizmu z roku 2005 sa týka sunnitských Arabov, prevažne mužov, ale aj žien a detí, len na základe podozrenia z podpory alebo súdržnosti s proti-vládnymi ozbrojenými skupinami ako ISIS. Podľa zákona o boji proti terorizmu môžu byť zatýkani bez príkazu. Správy tiež uvádzajú, že podozriví z terorizmu sú často zadrživani v dlhodobej predsúdnej väzbe a bez prístupu k právnikom alebo k ich rodinám. Podmienky väzby sú v prípade zadržaných osôb podľa zákona o boji proti terorizmu obzvlášť prísne. Používanie mučenia a zlého zaobchádzania sa ukázalo byť všadeprítomné, najmä v zariadeniach ministerstva vnútra. Niektorí zadrživani údajne zomreli v dôsledku mučenia. Zadrživane osoby podľa zákona o boji proti terorizmu sú vystavené riziku, že budú čeliť nespravodlivým súdnym konaniam a ak budú odsúdení, môžu čeliť trestu smrti, a to aj na základe vynútených priznaní mučením. Trest smrti obesením, sa naďalej používa vo veľkej miere, pričom veľa rozsudkov smrti sa údajne ukladá podľa zákona o boji proti terorizmu ... "

9.2 Sloboda pohybu

9.2.1 USSD 2015 poznamenalo: "Existuje množstvo správ o tom, že bezpečnostné sily, vrátane ISF a Peshmergy, ako aj PMF selektívne presadzovali predpisy vyžadujúce povolenie na pobyt s cieľom obmedziť vstup osôb do oslobodených oblastí pod ich kontrolou. UNAMI a Úrad vysokého komisára OSN pre ľudské práva (OHCHR) dostali viaceré správy, že úrady odopierali sunnitským arabským vystaňovalcom z gubernorátov Salah ad Din a Niniwa prístup do gubernorátu Kirkúk.

(...) V decembri úrad OHCHR vyhlásil, že iracké bezpečnostné sily, bezpečnostné sily KRG a pridružené milície boli zodpovedné za rabovanie a ničenie majetku patriaceho sunnitským arabským komunitám, nútené vysťahovanie, únosy, nezákonné zadrživanie a niektoré prípady mimosúdneho zabijania.

9.2.2 Bezpečnostná rada OSN v správe z apríla 2016 uviedla:

"Vnútroštátne vysídlené osoby sunnitskej arabskej identity čelia osobitnej diskriminácii a obmedzeniam slobody pohybu a schopnosti dostať sa na bezpečné miesta ...

9.2.4 FH 2016 poznamenal: "Štát prijal politiku, ktorá vyžaduje, aby sunnitské vnútorne presídlené osoby (IDP) mali sponzora na to, aby mohli vstúpiť do Bagdadu, čo zanechalo veľa osôb uviaznutých."

9.2.5 V správe UNHCR z mája 2016 sa uvádza:

"Vyskytli sa prípady zatknutia a zadržania vnútorne vysídlených osôb, ktoré sa snažili dostať do bezpečia. Správy hovoria o veľkom počte mužov a chlapcov IDP zatknutých a zadrživanych z dôvodu podozrenia z ich napojenia na ISIS, na kontrolnom stanovišti PMU Al-Razazah vedúcom k Ameriayat

Al-Falluja a smerom k mostu Bzeibiz. Od mája 2015 sa misii OSN pre pomoc v Iraku (UNAMI) údajne dostalo niekoľko správ o sunnitských Araboch, ktorých uniesli šiitské milície na moste Bzeibiz a ďalších miestach v al-Anbarskom gubernoráte. Zatiaľ čo niektorí boli údajne oslobodení po zaplatení výkupného, iní boli zabití alebo zostali nezvestní.

9.3 Ochrana

9.3.1 Správa FIS poznamenala: "U Sunnitov všeobecne prevláda názor, že orgány nie sú schopné alebo ochotné im pomôcť. Policajti sú často Šiiti. Keď začalo obnovovanie bezpečnostných síl v roku 2005 šiitske strany zodpovedné za túto operáciu prijali mladých Šiitov do ozbrojených síl. Títo mladí muži boli často lojálni Muqtadovi al-Sadrovi. V dôsledku toho boli bezpečnostné sily vo veľkej miere pod kontrolou Sadriho a Mahdiho armády. Podľa odhadov malo 90% z 35 000 policajných dôstojníkov na severovýchode Bagdadu väzby na Mahdiho. Bolo zistené, že bagdadske policajné sily (60 000) boli rozdelené do dvoch skupín, tí, ktorí sú verní Mahdiho armáde a tí, ktorí sú verní organizácii Badr. V rokoch 2005-2006 zabíjali čaty smrti z organizácie Badr Sunitov pod zámienkou vykonávania policajnej práce. To vysvetľuje, prečo sú Sunniti vysoko podozrievaví k úradom. "Polícia nie je schopná chrániť občanov pred násilnými útokmi. Dokonca nemôže chrániť všetkých vládných zamestnancov, s výnimkou vysoko postavených zamestnancov Šiitov.

"Pre políciu je stále ťažšie vykonávať svoje povinnosti v husto osídlených oblastiach, ako je Bagdad. Polícia je tiež najviac skorumpovaná časť irackých bezpečnostných síl. Každý môže nahlásiť trestný čin polícii, ale polícia nie je schopná efektívne vyriešiť prípad. Následne sa ľudia radšej obrátia k svojmu kmeňu o pomoc, aj keď veria miestnej polícii. Obávajú sa, že správy o zločine skončia v rukách neznámych vysokých vládných úradníkov. Títo ľudia a polícia sa vo všeobecnosti považujú za súčasť jednej alebo druhej skupiny. Polícia môže tiež tlačiť na ľudí, aby im dali peniaze. Žiadne trestné oznámenia nie sú podané proti skorumpovaným policajtom, lebo sudcovia sa obávajú o vlastnú bezpečnosť. Nemajú dostatočne účinnú ochranu, aby začali vyšetrovať konanie skorumpovaných policajtov.

(...)

"Podľa správ iracké bezpečnostné orgány, armáda a polícia prenasledujú ľudí, pretože sú Sunniti. Taxikár povedal, že sa bál nahlásiť problematickeho zákazníka polícii, pretože sa obával, že ho polícia identifikuje ako Sunnitu a zatkne ho. Tvrdí, že vláda podporuje šiitské milície. Na policajných stanicích sú šiitske milície a bezpečnostné jednotky a môžu ľahko prechádzať kontrolnými bodmi. Prítomnosť šiitských milícií na niektorých policajných stanicích spôsobuje, že pre Sunnitov je takmer nemožné nahlásiť trestný čin a úplne nemožné, ak sa správa zmiňuje o incidente, ktorý sa týka šiitských milícií."

H. Horný tribunál pre Veľkú Britániu (Imigračná a azylová komora), AA a Štátny tajomník Ministerstva vnútra, rozsudok zo dňa 30. októbra 2015¹⁰

¹⁰ Zdroj: <http://www.bailii.org/uk/cases/UKUT/IAC/2015/544.html>

"V dôsledku toho boli zriadené kontrolné stanovišťa okolo vstupných bodov do Bagdadu a príslušníci milícií na jednom takomto kontrolnom stanovisku povedali osobe, u ktorej nevedeli, že je zástupcom Amnesty International, že "ak chytíme "tých psov [sunnitov] prichádzajúcich zdola z oblasti Tikritu, popravíme ich, pretože v týchto oblastiach všetci spolupracujú s DA'ESHom (ISIL) a prichádzajú do Bagdadu, aby tu páchali teroristické trestné činy, a preto ich musíme zastaviť." (AI) Poznámalo tiež, že spolu s mnohými ďalšími nezávislými medzinárodnými pozorovateľmi za niekoľko mesiacov zdokumentovali využívanie odvetných a sektárskych útokov zo strany vládných síl a šiitských milícií proti irackému sunnitskému obyvateľstvu a iným menšinovým skupinám.

Vo svojej správe z mája 2015 Amnesty International uvádza, že po opätovnom obsadení Tikritu z rúk ISIL, šiitské milície plienili, zabíjali a páchali sexuálne násilie voči sunnitským obyvateľom mesta; tieto udalosti boli zaznamenané aj agentúrou Agence France Press.

(...)

V súčasnosti sa v niektorých častiach Iraku vyskytuje vnútorný ozbrojený konflikt zahŕňajúci vládne bezpečnostné sily, milície rôzneho druhu a islamskú skupinu známu ako ISIL. Intenzita tohto ozbrojeného konfliktu v takzvaných "sporných oblastiach", ktoré tvoria gubernie Anbar, Diyala, Kirkuk (aka Ta'min), Ninewah a Salah Al-din, je taká, že vo všeobecnosti existujú vážne dôvody domnievať sa, že akýkoľvek civilista, ktorý by sa tam vrátil, čelí výlučne z dôvodu svojej prítomnosti na tomto území skutočnému riziku, že bude vystavený nerozlišujúcemu násiliu predstavujúcemu vážnu ujmu v rozsahu článku 15 písm. c) Kvalifikačnej smernice.

Stupeň ozbrojeného konfliktu v niektorých častiach "Bagdadských pásov" (mestské okolie mesta Bagdad) je takisto intenzitou opísanou v odseku 1, čím vzniká všeobecné riziko podľa článku 15 písm. c). Súčasťou Bagdadskeho pásu sú tie, ktoré tvoria hranicu medzi bagdadskou správou a spornými oblasťami opísanými v odseku 1.

Stupeň ozbrojeného konfliktu vo zvyšku Iraku (vrátane mesta Bagdad) nedosahuje intenzity nerozlišujúceho násillia, ktoré predstavuje vážnu ujmu civilnému obyvateľstvu, bez ohľadu na jeho individuálne vlastnosti, aby mohol byť aplikovaný článok 15 písm. c). "

I. Ministerstvo vnútra Spojeného kráľovstva, Správa o krajine pôvodu Irak: Bezpečnostná a humanitárna situácia, Verzia 4.0, marec 2017¹¹

"9.9.1 UNHCR vo svojej správe z novembra 2016, týkajúcej sa návratov, uviedlo, že dochádza k dobrovoľnému návratu do oblastí, ktoré boli predtým pod správou Daeshu, napriek tomu, že podmienky tam panujúce, nie sú vhodné na bezpečný a dôstojný návrat". Zdroj pokračoval: "ISIS údajne rutinne zamínoval a nastavil výbušné zariadenia do domov, verejných priestorov a na cesty v oblastiach, z ktorých ustupoval, a v dôsledku toho boli zaznamenané straty na životoch medzi

¹¹ Zdroj: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/601508/Iraq_-_Sec_and_Hum_situation_-_CPIN_-_v4_0.pdf

---

navrátilcami. Navratníci často čelia zničeniu, poškodeniu alebo sekundárnemu obsadeniu ich domov, poškodenej alebo neexistujúcej základnej infraštruktúre, pomalému obnoveniu základných služieb a nedostatku príležitostí na živobytie. Protection monitoring v tábore vnútorne vysídlených osôb naznačuje, že značný počet vnútorne vysídlených rodín uprednostňuje nevrátiť sa do svojich oblastí pôvodu, kým sa neobnovia služby ako sú voda, elektrická energia, školy a zdravotnícke zariadenia. Vnútroštátne vysídlení tiež vyjadrili znepokojenie nad bezpečnostnými hrozbami, ktorým čelia pri návrate vrátane ISIS alebo ISF a pridružených síl. "

Country Origin Report – Irak – Treatment of Sunni Arab population in areas liberated from ISIS

A. U.S. COMMISSION ON INTERNATIONAL RELIGIOUS FREEDOM | ANNUAL REPORT 2017¹²

„Meanwhile, the Iraqi government has made efforts to curb sectarian tensions between the Sunni and Shi'a communities of Iraq; however, it has not been able to halt attacks on Sunni Muslims by the Iranian-backed Popular Mobilization Forces (PMF).

BACKGROUND

Former President Saddam Hussein's dictatorship created the conditions which led to the sectarian tensions that now plague Iraqi society, adversely affecting human rights and religious freedom conditions. These tensions were exacerbated after the U.S. invasion of Iraq in 2003 and the fall of Hussein, who ruled through intimidation, favoring the Sunni Muslim minority at the expense of both Iraq's Shi'a majority and the Kurds. Between 2003 and 2014, Nouri al-Maliki, Iraq's then prime minister, further acted in an authoritarian and sectarian manner, failing to incorporate all of Iraq's citizens—especially its Sunni Muslim population—in a power-sharing government structure. This led to a severely bifurcated society, with deadly tensions between the Shi'a and Sunni communities. Since 2014, Prime Minister Haider al-Abadi has attempted to reverse al-Maliki's sectarian policies, but much work remains. Moreover, al-Abadi has not succeeded in merging the Shi'a militias with the Iraqi Security Forces, leaving them to operate outside of government control in parts of the country. Iran's influence on Maliki's government generally, and, its backing of Shi'a militias and the PMF specifically, have alienated and antagonized Iraq's Sunni communities, leaving some to view the Islamic State as their only protectors. Nor has the Iranian government been subtle regarding its ambitions. Ali Younesi, President Hassan Rouhani's advisor on ethnic and religious minority affairs, stated in March 2015, that “Iraq is a part of the great Iranian civilization.” This climate helped to facilitate ISIS's rise in northern and central Iraq. Hussein's favoritism of the Sunni population and al-Maliki's favoritism of the Shi'a population created divisions and significant distrust between the two communities; these tensions have only worsened over time. The Sunni population does not trust the Shi'a majority government to protect its community or incorporate its voice effectively in government; the reverse also holds true for the Shi'a population.

The fight against ISIS remains the number one priority for the Iraqi government. The Kurdish Peshmerga forces, the Iraqi Security Forces (ISF), and the Shi'a dominated militias known as the PMF (Popular Mobilization Forces), many of whom are backed by Iran, are the major actors in this effort. While the Iraqi government has made efforts to curb the tensions between the Sunni and Shi'a communities of Iraq, the role of the PMF has remained problematic.

¹² Zdroj: https://www.ecoi.net/file_upload/5250_1494429603_iraq-2017.pdf

The PMF continues to be accused of human rights violations, primarily against Sunni Arab populations suspected of loyalty to ISIS. In one example, during the liberation of Fallujah in June 2016, Shi'a militias were accused of, and subsequently investigated for, participating in the killing of 49 people, the disappearance of at least 643, and the severe and collective torture of a number of other Sunni Arab men. While the Iraqi government arrested four individuals caught on video, the whereabouts of the 643 disappeared men remains unknown. Sources in Iraq told USCIRF they likely were killed.

B. USDOS – US Department of State: 2016 Report on International Religious Freedom – Iraq, 15 August 2017¹³

„Religious Demography

The U.S. government estimates the population of Iraq to be 38 million (July 2016 estimate). According to 2010 government statistics, the most recent available, 97 percent of the population is Muslim. Shia Muslims, predominantly Arabs but including Turkmen, Faily (Shia) Kurds, and others, constitute 55 to 60 percent of the population. Sunni Muslims make up approximately 40 percent of the population: approximately 15 percent of the total population are Sunni Kurds, while approximately 24 percent are Sunni Arabs, and the remaining 1 percent are Sunni Turkmen. Shia, although predominantly located in the south and east, comprise the majority in Baghdad and have communities in most parts of the country. Sunnis form the majority in the west, center, and the north of the country.

Government Practices

There continued to be reports that local police and Shia militia killed Sunni detainees. International and local NGOs reported the government continued to use the antiterrorism law as a pretext for detaining Sunnis without timely access to due process.

Human Rights Watch (HRW) and Amnesty International (AI) reported evidence of torture and ill-treatment of Sunni detainees by Iraqi Security Forces (including PMF fighters), as well as the deaths of Sunni men who were in custody, detained under the antiterrorism law.

In October, AI reported that men in Federal Police (a Shia-dominated organization) uniforms carried out multiple unlawful killings of Sunnis suspected of being ISIS militants or sympathizers in and around Mosul. In some cases, AI stated individuals were tortured before they were shot and killed execution style or run over with armored vehicles. In October in the Al-Shora subdistrict, men in Federal Police uniforms reportedly brutally beat and killed Ahmed Mahmoud Dakhil and Rashid Ali Khalaf, villagers from Na'na'a, as well as a third man from the village of Tulul Nasser.

In an October report, AI reported Sunni Arab IDPs from parts of Salah al-Din and Diyala Provinces feared attacks by Shia militias in control of those towns, and said the militias had committed gross

¹³ Zdroj: http://www.ecoi.net/local_link/345221/476372_en.html

human rights abuses against residents. AI documented what it referred to as “war crimes and gross human rights violations,” including extrajudicial executions and other unlawful killings, torture, and enforced disappearances, committed against Sunnis fleeing Saqlawiya and al-Sijir and accused of being complicit in ISIS crimes or having supported the group. AI stated the violations were committed by Shia PMF militias and fighters wearing military or Federal Police uniforms. For example, AI reported the extrajudicial execution of at least 12 men and four boys from the Sunni Jumaila tribe in al-Sijir by armed men in various security force uniforms. The Iraqi Federal Police denied any involvement in the abuses.

Hundreds of men seized by the PMF on May 27 and June 3 remained unaccounted for at year’s end. According to the testimonies of some survivors, ISF and the Shia militia group Kata’ib Hizballah had been close by when these individuals were captured. Iraqi forces had been stationed near the sites of crimes in Tarek’s Military Camp (Mu’askar Tarek), located along the old Baghdad-Falluja road. On June 5, Prime Minister Haider al-Abadi established a committee to investigate the May and June disappearances, vowing to punish those responsible, and announced the arrest of an unspecified number of individuals who had committed the crimes. The prime minister, however, said the abuses were not part of a systematic pattern, and should not overshadow the battlefield successes and the assistance provided by Iraqi forces to Sunni Arab IDPs. In many cases, Shia PMF units reportedly operated independently and without oversight or direction from the government.

Official investigations of abuses by government forces, armed groups, and terrorist organizations continued to be infrequent, and the outcomes of investigations which did occur continued to be unpublished, unknown, or incomplete, according to NGOs.

Some Sunni Muslims continued to say they perceived an ongoing campaign of “revenge” by Shia government officials against them in retribution for the Sunnis’ favored status and abuses against Shia during the Saddam Hussein regime. Sunnis continued to complain about discrimination in public sector employment as a result of de-Baathification, a process originally intended to target loyalists of the former regime. According to Sunnis and local NGOs, the government implemented the de-Baathification provisions of the law selectively and used the law to render many Sunnis ineligible for government employment. The government established a committee to rectify sectarian imbalances in ministries, but to date have implemented no reforms. Sunni Arab government officials, particularly those from ISIS-stricken Ninewa Province, have complained about a political “witch hunt” against Sunni Arab ministers, led by allies of former Prime Minister Nouri al-Maliki. The parliamentary Reform Front movement’s political targets have largely been Sunni Arabs from Ninewa, a proposition leading Sunnis stated came from Shia majoritarian sectarian tendencies.”

C. UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), UNHCR Position on Returns to Iraq, 14 November 2016¹⁴

¹⁴ Zdroj: <http://www.refworld.org/docid/58299e694.html>

„13. Elements of the ISF and associated forces have also been implicated in abuses against Sunni Arab and Sunni Turkmen civilians, including fleeing civilians, internally displaced persons (IDPs) and returnees, on account of their perceived or actual support or collaboration with ISIS. Reported abuses include arbitrary arrest and abduction, forced disappearance, physical abuse, extra-judicial killing, and forced displacement. In areas retaken from ISIS, the looting and deliberate burning and destruction of homes, shops and mosques, has been reported¹⁵. The ISF reportedly also carry out arrests of women for alleged terrorist activities by their male family members.

20. The UN and human rights organizations have documented extensive abuses committed by elements of the PMUs, and in some cases the ISF, against fleeing civilians, particularly Sunni Arab men and boys, who are broadly perceived as supporting ISIS, irrespective of the existence or absence of evidence linking an individual to ISIS. Reported abuses include arbitrary arrest, abduction, physical abuse, enforced disappearance, summary killing and mutilation of corpses, including, for example, during military operations to retake the town of Fallujah (Al-Anbar) and surrounding areas from ISIS in May/June 2016. Hundreds of men and boys reportedly remain missing after having been taken into custody by forces affiliated with the PMUs. The media also reported arson and looting after forces affiliated to the PMUs entered Fallujah. Despite public announcements by the Iraqi authorities on the accountability of those involved in abuses against civilians, it often remains unclear if investigations have been conducted or prosecutions initiated.

23. In areas retaken from ISIS, forces affiliated with the PMUs, tribal groups and Kurdish security forces have reportedly engaged in widespread reprisal acts against Sunni Arab and Turkmen inhabitants and returnees on account of their real or perceived support for or affiliation with ISIS. Reported abuses include arbitrary arrest and abduction, forced disappearance, extra-judicial killing, forced displacement and the looting and deliberate burning and destruction of homes, shops and mosques, and, in some cases, the deliberate destruction of whole villages. In Sinjar District (Ninewa), Yazidi self-defence groups have reportedly also been implicated in retaliatory attacks against Sunni Arab civilians, including women and children.

28. The large number of IDPs displaced across Iraq and the widespread and broad perception that Sunni Arabs are affiliated or sympathize with ISIS has reportedly also led to an increase in arrests of non-displaced Sunni Arabs and Sunni Turkmen living in Baghdad and other government-controlled areas under the AntiTerrorism Law of 2005 (Law No. 13 for 2005). Reports find that those arrested

¹⁵ “The recapture of territory from IS has been accompanied by revenge attacks against Sunni communities, often perceived as having collectively supported or collaborated with IS. PMU militias, and in some instances security forces, have killed, forcibly disappeared and tortured hundreds of Sunni men with utter impunity, in apparent acts of revenge for the heinous crimes committed by IS, and have used such crimes as a pretext to forcibly displace Sunni communities or prevent Sunni IDPs who had fled conflict from returning home”; Amnesty International, ‘Punished for Daesh’s Crimes’ – Displaced Iraqis Abused by Militias and Government Forces, 18 October 2016, <http://www.refworld.org/docid/5806051a4.html> (hereafter: Amnesty International, Displaced Iraqis Abused by Militias and Government Forces, 18 October 2016, <http://www.refworld.org/docid/5806051a4.html>), p. 17. See below “Treatment of Civilians Fleeing ISIS-Held Areas to Other Areas of Iraq”, “Treatment of Civilians in Areas Formerly under Control of ISIS” and “Treatment of Civilians from Previously or Currently ISIS-Held Areas in Areas under Control of the Central Government or the KRG”.

under the Anti-Terrorism Law are often held in prolonged pre-trial detention and without access to a lawyer, medical assistance, or their families. Detention conditions are reported to be particularly harsh for detainees held under the Anti-Terrorism Law. The use of torture and other forms of ill-treatment, mostly used to elicit a confession, is reported to be pervasive, mostly during arrest and pre-trial detention in facilities of the Ministry of Interior and the Ministry of Defence. Detention reportedly sometimes occurs at informal sites where detainees, including children, are likely to be at even greater risk. Deaths of Sunni men in custody as a result of torture have been reported. The conditions in detention facilities and prisons are described as “harsh and life-threatening” due to food shortages, overcrowding, insufficient access to sanitation facilities and medical care, as well as widespread use of torture and other forms of ill-treatment. The criminal justice system reportedly remains deeply flawed with regular violations of defendants’ right to a fair trial, in particular for defendants charged under the Anti-Terrorism Law. Defendants are reportedly regularly convicted on the basis of disputed confessions, including for long periods of imprisonment or capital punishment. In spite of repeated calls for a moratorium on all death sentences and executions by the UN and human rights organizations over due process and fair trial concerns, the death penalty is reportedly extensively used, with most of the death sentences reportedly imposed under the Anti-Terrorism Law. The UN Committee against Torture described “a consistent pattern whereby alleged terrorists and other high-security suspects, including minors, are arrested without any warrant, detained incommunicado or held in secret detention centres for extended periods of time, during which they are severely tortured in order to extract confessions.” For example, on 21 August 2016, the Ministry of Justice announced that 36 persons convicted in relation to the killing of some 1,700 military cadets at Speicher military camp near Tikrit (Salah Al-Din) had been executed by hanging. The trials, which lasted only a few hours, have been widely described as falling short of due process and fair trial standards, with verdicts reportedly based on “confessions” extracted under torture. The death penalty is mandatory for a wide range of activities defined as terrorist acts and those sentenced to death under the law have no right to seek clemency or pardon as required under international human rights law.

29. *Since 2014, there has reportedly been a renewed surge in targeted violence against Sunni Arabs in Baghdad and other government-controlled areas of Iraq, with Sunni Arabs exposed to death threats, house demolitions and forced expulsion, abduction/disappearance, and extra-judicial execution. Sunni civilians, including IDPs, have reportedly been targeted by the ISF and forces affiliated with the PMUs for killings and the destruction of homes, shops and mosques in apparent acts of reprisal following ISIS attacks aimed at Shi’ite civilians.*

UNHCR Position on Returns

47. *Under the present circumstances, UNHCR urges States to refrain from forcibly returning any Iraqis who originate from areas of Iraq that are affected by military action, remain fragile and insecure after having been retaken from ISIS, or remain under control of ISIS. Such persons, including persons whose claims for international protection have been rejected, should not be returned either to their home areas, or to other parts of the country. Many Iraqis from these areas are likely to meet the criteria of the 1951 Convention for refugee status.*

48. *Where decision-makers consider the availability of an internal flight or relocation alternative, the burden is on the decision-maker to identify a particular area of relocation and to show that in respect of this location the requirements for the relevance and reasonableness of the proposed relocation alternative are met. In the current circumstances, with large-scale internal displacement, a serious humanitarian crisis, mounting intercommunal tensions, access/residency restrictions in virtually all parts of the country and increasing pressure exercised on IDPs to prematurely return to their areas of origin following the retaking of these areas from ISIS, UNHCR does not consider it appropriate for States to deny persons from Iraq international protection on the basis of the applicability of an internal flight or relocation alternative.*“

D. USDOS – US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2016 – Iraq, 03 March 2017¹⁶

„a. Arbitrary Deprivation of Life and other Unlawful or Politically Motivated Killings

Ethnic-based fighting escalated in ethnically mixed governorates after liberation operations. For example, according to a January 31 Human Rights Watch (HRW) report, following January 11 bombings claimed by Da’esh, members of Shia militias reportedly abducted and killed scores of Sunni residents in Muqdadiya, in Diyala Governorate, and demolished Sunni homes, stores, and mosques. None of those responsible within the Shia militias were brought to justice by year’s end. Media also widely reported instances when, after Sunni tribes turned against Da’esh and allied with the ISF, Da’esh conducted mass executions of tribesmen.

g. Abuses in Internal Conflict

According to the United Nations and international human rights organizations, some Iran-backed Shia militias, nominally under government control, committed human rights violations. The groups participated in operations against Da’esh as part of the PMF and were implicated in several attacks on Sunni civilians, reportedly avenging Da’esh crimes against the Shia. A few Sunni tribal forces that had rallied to the government, especially in Anbar Governorate, were also implicated in revenge killing of Sunni civilians, some of whom may have simply coexisted with Da’esh during Da’esh’s rule in the area. UNAMI and HRW reported that members of Shia militias allegedly had abducted and killed scores of Sunni residents in Muqdadiya, in Diyala Governorate, and demolished Sunni homes, stores, and seven mosques following January 11 bombings claimed by Da’esh. In early January armed groups targeted Sunni mosques in Babil Governorate. None of those responsible were brought to justice by year-end.

¹⁶ Zdroj: http://www.ecoi.net/local_link/337187/466947_en.html

Physical Abuse, Punishment, and Torture: Reports from international human rights groups alleged that government forces and Shia PMF abused prisoners and detainees, particularly Sunnis (see section I.a.).

In-country Movement: The law permits security forces to restrict in-country movement pursuant to a warrant, impose a curfew, cordon off and search an area, and take other necessary security and military measures in response to security threats and attacks. There were numerous reports that security forces, including the ISF and Peshmerga, as well as the PMF, selectively enforced regulations requiring residency permits to limit entry of persons into liberated areas under their control. UNAMI and the UN Office of the High Commissioner for Human Rights received multiple reports that Kirkuk authorities denied Sunni Arab IDPs from Salah al-Din and Ninewa Governorates access to Kirkuk Governorate.

UNHCR reported that Kirkuk authorities also confiscated identification documents or served notices of eviction to IDPs from Salah al-Din, Anbar, and Diyala Governorates, provoking their departure from camps and urban centers. On September 22, authorities forcibly returned 330 IDP families from Laylan Camp to a checkpoint along the road to Salah al-Din, according to the Iraq Humanitarian Protection Cluster. From September 1 to 21, Protection Cluster partners documented the departure of more than 1,000 IDP families who had been targeted for expulsion by local authorities. Amnesty International reported that the PMF Units (predominantly Shi'a militias) and the Peshmerga forces prevented civilians, largely Sunni, from returning to their homes after Da'esh was pushed out. "

E. ACCORD – Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation: Anfragebeantwortung zum irak: Lage von (sunnitischen) Rückkehren in vom IS befreite und von schiitischen Milizen kontrollierte Gebiete, 27 March 2017¹⁷

"After Shia militias participated in recapturing Tikrit, Human Rights Watch received credible information that they abducted at least 160 people, all of whom remain unaccounted for. After government forces retook Ramadi from ISIS in December 2015, two people told Human Rights Watch that, in March 2016, Hizbullah Brigades, League of the Righteous forces, and Soldier of the Imam militias were rounding up thousands of Sunni families fleeing the Jazira desert area west of Baiji, Tikrit, and Samarra and detaining them in food warehouses south of Tikrit. One source Human Rights Watch interviewed in March said he had just spoken to one militia member who said that he and fellow militiamen executed dozens of Sunni young men from the area west of Tikrit and Samarra." (HRW, 24. April 2016)

„In its capital Tikrit, Saddam Hussein's old hometown, some 80% of the largely Sunni population is believed to have returned. But they now live under the flags and banners of the Shia militias who are still there, some of them accused of stealing cars and kidnapping for ransom - a growing phenomenon in the Shia areas of Baghdad and elsewhere where they also proliferate. Although there is some attempt to set up a Sunni Hashd in Tikrit, disgruntled Sunnis say it is controlled by the Shia, so

¹⁷ Zdroj: http://www.ecoi.net/local_link/338750/468825_en.html

recruitment is low. 'Shia militias are everywhere, but there is not a single group of armed Sunnis in Baghdad, Diyala or Salahuddin,' grumbled one senior Sunni politician. 'That leaves IS as the only Sunni militia.'" (BBC News, 5. Februar 2016)

„Liberated a year ago after 10 months under Islamic State's bloody rule, Tikrit is now—despite residents' complaints about joblessness, insecurity, and militia abuses—held up by the Iraqi government and its international backers as a success story in the fight against the militant group. After all, what is happening here likely represents the best-case scenario of what awaits Mosul, the only one of these three provincial capitals still in Islamic State's hands, and other areas under the group's sway.

[...] Unlike Ramadi, the third provincial capital, Tikrit was only moderately damaged in the months of fighting that followed its occupation. Though many of Tikrit's public buildings, then serving as Islamic State command centers and military positions, have been destroyed by U.S. airstrikes, its residential areas have survived largely unscathed. This means that most of its displaced citizens still had homes to return to—and return they did. According to provincial officials, nearly 95% of Tikrit's families have resettled in the city in recent months.” (Wall Street Journal, 7. April 2016)

„Ammar Abu Taher, who recently reopened his small currency-exchange and realty business in central Tikrit, said that business was slow, with property prices roughly half of their pre-2014 levels. 'The wealthy people are afraid and have not come back yet,' he said. 'There is no money and no jobs.' His return permit, like that of Mr. Hadeed's, had to be vetted by the Shiite militias, officially known as Popular Mobilization Forces, that helped oust Islamic State and now control entrances to the city. Based in Saddam's former riverside palace, the militias aren't as prominent as last year. But they still lay down the law, even though the Sunni-led provincial government in Tikrit has re-established its own police forces. In recent months, there have been numerous kidnappings and murders, some of them, according to Tikrit officials, linked to members of these militias.

[...] Not everyone has been allowed to come back to Tikrit. Direct relatives of any known Islamic State fighters are banned from crossing the checkpoints. Homes of some of the most notorious Islamic State members have been blown up, with Daesh—an Arabic acronym for the group—spray-painted on the crumbled facades. About 400 suspected Islamic State militants have been detained over the past year, many of them as they tried to return in the mistaken belief that their affiliation wasn't known to security personnel, said Maj. Gen. Dhamen al-Jubouri, the chief of provincial police. As a result of such vigilance, there hasn't been a single roadside bomb or other Islamic State attack in Tikrit in months, he said.” (Wall Street Journal, 7. April 2016)“

F. Global protection cluster: Iraq Protection Cluster: Salah Al Din Returnee Profile - February 2017¹⁸

„TIKRIT DISTRICT

¹⁸ Zdroj: https://www.ecoi.net/file_upload/5250_1494494002_returnees-profile-salah-al-din-feb2017-30032017.pdf

Returns are ongoing but have slowed down in Tikrit. Security breaches have been reported. Eight attacks by extremists were repelled by the ISF, Federal Police and allied armed groups during February in several areas in Tikrit resulting in an unknown number of casualties. The deterioration of the security situation and the frequent attacks by armed extremists in various areas of return in Salah al-Din led the Samarra Operations Command to launch new search operations in some areas south of Tikrit on 7 February.

Casualties caused by IEDs continued to be reported in Tikrit district. The incident recorded on 6 February resulted in the death of one returnee child and injured another playing in a street.

The destruction of the main electricity transmission tower, by an explosion, in AlBu Khado area to the east of Tikrit resulted in complete power shutdown in Al-Alam, Al-Dour, Tal Qsaib, Al-Eitha and Al-Na'ema areas of Salah al-Din. The explosion occurred on 5 February by suspected extremist elements who infiltrated from Mteibeeja area bordering Diyala that has active presence of armed extremists. While electricity in Salah al-Din is off for extended periods of time, the attack on the transmission tower made things even worse, with complete shutdown in several areas in the governorate, including IDP camps. Fixing the damaged transmission tower and restoring the electricity services is hampered by limited capacity in skilled personnel and the necessary repair/replacement equipment in the governorate.“

G. UK Home Office: Country Policy and Information Note Iraq: Sunni (Arab) Muslims Version 2.0 June 2017¹⁹

„The 2014 US State Department’s International Religious Freedom Report (‘USSD religious report’), published in October 2015, cited 2010 Iraqi government statistics of the ethno-religious populations in Iraq which noted: ‘... 97 percent of the population is Muslim. Shia Muslims, predominantly Arabs but including Turkmen, Shabak, Faili (Shia) Kurds, and others, constitute 60 to 65 percent of the population. Arab and Kurdish Sunni Muslims make up 31 to 37 percent of the population, with 18 to 20 percent representing Sunni Kurds, 12 to 16 percent Sunni Arabs, and the remaining 1 to 2 percent Sunni Turkmen. Approximately 3 percent of the population is composed of Christians, Yezidis, Sabeen-Mandaeans, Bahais, Kakais (sometimes referred to as Ahl-e Haqq), and a very small number of Jews.’

Several sources indicated that, since 2003, Baghdad has become more segregated and Shia-dominated. The Finnish Immigration Service’s report, ‘Security situation in Baghdad – the Shia militias’ (‘the FIS report’), dated 29 April 2015, which cited various sources, summarised the situation: ‘Following the Iraqi civil war (2006–2007), the previously peaceful coexistence of Sunni and Shia communities came to an end, and Baghdad was gradually split into more clearly defined Sunni or Shia districts. Thousands of people died during the civil war, with Shia and Sunni militias

¹⁹ Zdroj: https://www.ecoi.net/file_upload/1226_1499246656_iraq-sunni-arabs-cpin-v2-0-june-2017.pdf

killing each other. Shiites took over several parts of the city that had been occupied by Sunnis and other minorities, turning Baghdad into a predominantly Shia city.

Shia militia abuses

7.1 Overview

7.1.1 Several sources reported that Shia militia committed abuses against Sunnis. Amnesty International noted that the PMUs (and Government forces) ‘committed war crimes, other violations of international humanitarian law and human rights violations, mostly against Sunni communities in areas under IS control.’ In June 2016, a joint written statement to the UN by the International Youth and Student Movement for the United Nations, and other organisations, noted that the militia ‘are in the process of carrying out indiscriminate attacks on the population on sectarian and ethnic basis, while always hiding behind the pretext of fighting terrorism. Recent campaigns have seen “Sunni” Arabs as the major target of the militias’ fury. The strategy, which is fervently supported by the government, aims at displacing this component of society and “clean” certain areas from their presence.’ FH 2015 noted: ‘...Shiite militias allegedly attacked and displaced Sunni Arab civilians in some areas in retaliation for perceived support for IS.’

7.2 Forced displacement

7.2.1 USSD 2015 reported: ‘On January 23, after reclaiming Diyala from Da’esh control, Shia PMF allegedly looted and destroyed eight houses in Saadian and destroyed four mosques in Muqdadia, Diyala Governorate. A February 15 HRW report, Iraq: Militias Escalate Abuses, Possibly War Crimes, claimed that since June 2014, at least 3,000 persons had fled their homes in Muqdadia and that some were kidnapped and summarily executed. According to HRW the attacks appeared to be part of a campaign involving the Badr Brigade to displace residents from Sunni and mixed-sect areas and prevent them from returning...’

7.2.2 Minority Rights Group International, in a report on displacement dated March 2016, noted: ‘Several incidents have been recorded where Sunni Arab IDPs have been evicted from their shelters, be they leased premises or occupied informal settlements.’ The report also mentioned how Sunnis have been ‘rejected’ from returning to their areas of origin in Khanaqin (specifically Jalawla City) (in Diyala), and how nearby Shia areas are ‘reluctant’ to see Sunnis return to Yathrib (in Salah al-Din), adding: ‘The Shi’a tribes request blood money to be paid for their martyred sons. Although the government vowed to compensate these families, certain tribes will not accept compensation unless it is paid by the Sunni families themselves.’

7.2.3 In June 2016, a joint written statement to the UN by the International Youth and Student Movement for the United Nations, and other organisations commented: ‘The purpose of militias is to make sure that the families will not be able to go back to their homes, and hence they destroy until they become completely inhabitable. This, in turn, underlies that the crimes are being conducted with

the purpose of creating displacement and demographical change, purely on sectarian basis and particularly against the “Sunni” component of the Iraqi society. ‘In this context, fighting ISIS has given the authorities the pretext to justify such attacks and has provided them with a cover in front of the international community.’

7.2.4 The source continued: ‘Particularly concerning is the situation in the Diyala province which is witnessing an unprecedented increase in the displacement and killings of “Sunni” Arabs since the beginning of 2016. In addition to mass killings, the evidence and testimonies derived from the facts on the ground confirm that widespread cases of house demolitions and looting are taking place, along with the burning and desecration of mosques and the humiliation and insulting of imams and preachers. ‘The authors of this crime are Badr militias, the Saraya Al Salam militias and Hezbollah militias. These organizations, which now control the province, have taken advantage of the tense situation to seize control of all its resources, and prevented a large number of citizens, who were forced to leave because they were targeted by ISIS or anti-ISIS forces, from returning to their homes.’

7.2.5 The UN Security Council, in a report dated April 2016, reported that UNAMI received reports alleging that ‘armed groups reportedly associated with the PMUs’ had prevented the return of IDPs to Balad district of Salah al-Din.

7.3 Kidnappings

7.3.1 The FIS report noted: ‘Men identified as AAH members kidnapped Sunni men in the districts of Sha’ab, Baya’a, Za’franiyya and Ghazaliyya. The kidnappers were dressed in civilian clothing and drove an army vehicle with no number plates. In both cases, the kidnapped men were found a few days later, shot in the head. AAH is also claimed to be kidnapping Sunnis in the Sunni districts of Ma’alif, Ameriyya, Khadraa, Dora and Saidiyya. In July 2014, AAH kidnapped Sunni civilians on Palestine street in the al-Mohandeseen region. AAH is suspected of kidnapping local business men...’

‘Sometimes, the militias release the Sunnis they have taken if they manage to convince their kidnappers that they are Shiites. Similarly, Sunnis may pose as Shiites in Shia-dominated residential areas. Many Sunnis say that their Shia neighbours saved their lives by falsely identifying them as Shiites. Sunnis are forced to pose as Shiites in certain areas to avoid problems and being driven away from their homes. In conclusion, it seems that religious beliefs are not making ordinary Shiites violent towards their Sunni neighbours...’

7.3.2 FH 2015 reported that ‘...after IS was routed from Tikrit in March, PMF forces kidnapped at least 200 Sunnis, including children, from a village south of the city. Most remained missing late in the year.’

7.4 Abductions

7.4.1 The UNAMI/OHCHR report detailed several incidences of abductions of Sunnis by Shia militia in Salah al-Din and Diyala.

7.6 Killings

7.6.1 *The FIS report noted: ‘Shia militias, including AAH, typically kill Sunnis by shooting them in the head using a silenced gun. In recent years, victims have been found in Baghdad who have been executed in typical Shia militia style: they have been shot in the head and their arms have been tied behind their backs.*

‘According to pathologists working in Baghdad, a growing number of Sunnis shot in the head are being brought to mortuaries, typically 8–10 bodies a day, and mainly from the districts of Saidiyya, Dora, Ghazaliyya, Shu’ala, Washashi and Mansour. These areas are under AAH control. Families are afraid to collect the bodies because of AAH surveillance... ‘In 2015, it was reported that the government no longer allowed journalists to visit mortuaries. A doctor working at a mortuary said the director of the mortuary was fired because he was Sunni. He was replaced with a member of AAH.’

7.6.2 *On 13 June 2016, Radio Free Europe/Radio Liberty reported that Shia militia had tortured and killed Sunnis fleeing Fallujah. The Government detained a number of Shia fighters for these abuses. Human Rights Watch reported that they had ‘received credible allegations of summary executions, beatings of unarmed men, enforced disappearances, and mutilation of corpses by government forces over the two weeks of fighting, mostly on the outskirts of the city [Fallujah], since May 23. On June 4, 2016, in response to allegations of abuse, al-Abadi launched an investigation into abuses in Fallujah and issued orders to arrest those responsible for “transgressions” against civilians. On June 7, al-Abadi announced the “detention and transfer of those accused of committing violations to the judiciary to receive their punishment according to the law.”’ The BBC also reported the alleged torture and killing of Sunnis by Shia militiamen following the liberation of Fallujah.*

7.6.3 *A UNHCR report, dated May 2016, about relocation of Sunnis to Baghdad, quoted various sources. It summarised: ‘According to reports, there has been a renewed surge in targeted violence against Sunni Arabs in Baghdad since 2014...there has reportedly been a renewed increase in bodies discovered, mostly of Sunni Arab men, who are found blindfolded, handcuffed and apparently executed on a daily basis, mostly in Baghdad. According to reports, the mode of killing and the geographic location where the bodies are found often correspond with known patterns of Shi’ite militias killing for sectarian or political motivations. Families of those abducted or killed are reportedly often apprehensive about reporting the abduction or killing to the police, or checking the morgue, as they fear being subjected to reprisals.’*

7.6.4 *USSD 2015 stated:*

‘AI reported that a prominent Sunni tribal leader who had called for sectarian reconciliation, Sheikh Qassem Sweidan al-Janabi, was kidnapped on February 13 in Dura in Baghdad. Authorities found the bodies of the sheikh, his son, and his bodyguards a few hours later in Baghdad. Janabi had pressed for the return of 70,000 displaced Sunni residents of Jurf as Sakhr in Babil Governorate.

7.6.5 *The same source reported: 'Ethnic-based fighting escalated in ethnically mixed governorates in postDa'esh clearing operations. Following an October 22 car bombing and an exchange of fire on November 12 in Tuz Khurmatu, in Salah ad Din Governorate, Peshmerga forces and Asayish (Kurdistan internal security) clashed with Popular Mobilization Forces reportedly composed of Shia Turkmen, Badr Brigades, the Asa'ib Ahl al-Haq, and Kita'ib Hizballah. The two sides supported by armed local residents from their respective communities reportedly committed punitive actions including razing homes, burning villages, looting, and engaging in mass arrests. Human Rights Watch (HRW) reported that Shia Turkmen fighters from the PMF detained and tortured between 150 and 175 Sunni Arabs from Tuz Khurmatu, killed between eight and 34 of those abducted, kept approximately 50 in captivity at year's end, and released the rest.'*

7.6.6 *And: 'Human rights groups and the media reported high levels of sectarian violence. Much of the violence was due to Shia militias--some of which participated as part of the PMF, nominally under government control--killing and abusing Sunni civilians. Successful airstrikes and ISF ground operations to liberate Da'esh-controlled areas created civilian security vacuums into which these units moved. The situation worsened during the year, and Sunni civilians faced revenge attacks for Da'esh crimes as well as forced displacement from their homes...'*

7.6.7 *Human Rights Watch, in a report which covered events in 2015, noted: 'Members of Shia militias, who the Iraqi government has included among its state forces, abducted and killed scores of Sunni residents in a central Iraq town and demolished Sunni homes, stores, and mosques following January 11, 2016 bombings claimed by the extremist group Islamic State, also known as ISIS. None of those responsible have been brought to justice.'*

7.6.11 *FH 2016 noted: 'Shiite militias often took indiscriminate revenge for IS actions on Sunni civilians...even massacring them, as when progovernment militias recaptured Tikrit in early 2015.' The source also reported that, in January 2015, PMUs massacred 'at least' 56 Sunnis in Diyala.'*

9. State treatment

9.1 Overview 9.1.1 A UNHCR report, dated May 2016, about relocation of Sunnis to Baghdad, quoted various sources. It summarised: 'According to reports, Iraqi Security Forces (ISF) and associated forces involved in fighting ISIS regularly target civilians on suspicion of their affiliation with or support for ISIS. While, as a general rule, criminal action against a person reasonably suspected of terrorism would be legitimate if in line with relevant legislation and the due process of law, in Iraq, observers note that civilians are frequently targeted on the basis of discriminatory and broad criteria, namely the person's perceived political opinion, religious background and/or place of origin: most arrests under the Anti-Terrorism Law of 2005 reportedly concern Sunni Arabs, predominantly men, but also women and children, on mere suspicions of supporting or sympathizing with anti-government armed groups such as ISIS. Under the Anti-Terrorism Law, arrests can be conducted without a warrant. Reports find that terrorism suspects are often held in prolonged pre-trial detention, and without access to a lawyer or their families. Detention conditions are reported to be particularly

harsh for detainees held under the Anti-Terrorism Law. The use of torture and ill-treatment is reported to be pervasive, particularly in facilities of the Ministry of Interior. Several detainees are said to have died as a result of torture. Detainees charged under the Anti-Terrorism Law are reported to be at risk of facing unfair trials, and, if convicted, may face the death penalty, including on the basis of confessions extracted under torture. The death penalty, carried out by hanging, continues to be extensively used, with many of death sentences reportedly imposed under the Anti-Terrorism Law...'

9.2 Freedom of movement 9.2.1 USSD 2015 noted: 'There were numerous reports that security forces, including the ISF and Peshmerga, as well as the PMF selectively enforced regulations requiring residency permits in order to limit entry of persons into liberated areas under their control. UNAMI and the UN's Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR) received multiple reports that authorities denied Sunni Arab IDPs from Salah ad Din and Ninewa governorates access to Kirkuk Governorate.

(...)In December the OHCHR stated Iraqi security forces, KRG security forces, and affiliated militias were responsible for looting and destruction of property belonging to Sunni Arab communities, forced evictions, abductions, illegal detention and some cases of extrajudicial killings.

9.2.2 The UN Security Council, in a report dated April 2016, reported: 'Internally displaced persons of Sunni Arab identity face particular discrimination and restrictions to their freedom of movement and ability to reach safe locations...

9.2.4 FH 2016 noted: 'The state adopted a policy requiring Sunni internally displaced persons (IDPs) to have a sponsor to enter Baghdad, which left many stranded.'

9.2.5 The UNHCR report dated May 2016 noted: 'Incidents of arrest and detention of IDPs seeking access to safety have also been reported. Reports speak of large numbers of IDP men and boys arrested and detained, for suspected ISIS affiliation, by PMU at Al-Razazah checkpoint leading to Ameriyat Al-Falluja and toward Bzeibiz Bridge.⁶⁷ Since May 2015, the UN Assistance Mission for Iraq (UNAMI) has reportedly received a number of reports of Sunni Arabs abducted by Shi'ite militias at Bzeibiz Bridge and other locations in Al-Anbar governorate. While some were reportedly freed after payment of ransom, others were either killed or remain missing.

9.3 Protection

9.3.1 The FIS report noted: 'It is a commonly held view among Sunnis that the authorities are unable or unwilling to help them. Police officers are often said to be Shiites. When the rebuilding of the security forces began in 2005, the Shia parties responsible for the operation recruited young Shiites to the forces. These young men were often loyal to Muqtada al-Sadr. As a result, the security forces were by and large under Sadrism and Mahdi Army control. According to estimates, 90% of the 35,000 police

officers in north east Baghdad had links to the Mahdi Army. It was an established fact that the Baghdad police force (60,000) was divided into two groups, those loyal to the Mahdi Army and those loyal to the Badr organisation. In 2005–2006, the death squads of the Badr organisation killed Sunnis under the pretence of conducting police work. This explains why Sunnis are highly suspicious of the authorities.’ ‘The police are unable to protect citizens against violent attacks. They are not even able to protect all government employees, with the exception of high-ranking Shia employees.

‘It is increasingly difficult for the police to perform their duties in densely populated areas such as Baghdad. The police is also the most corrupted part of the Iraqi security force. Anyone can report a crime to the police but the police are unable to solve crime efficiently. Consequently, people prefer to turn to their tribe for assistance, even if they trusted the local police. It is feared that crime reports end up in the hands of unknown senior government officials. These people, and the police in general, are believed to be part of some group or other. The police can also pressure people to give them money. No charges are brought against corrupt police officers because judges are concerned for their own safety. They are not protected effectively enough for them to begin investigating the actions of corrupt police officers.

(...)

‘According to reports, the Iraqi security authorities, the army and the police persecute people because they are Sunnis. A taxi driver said that he was afraid to report a difficult customer to the police because he feared that the police would identify him as Sunni and arrest him. He claims that the government supports the Shia militias. There are Shia militias and security troops at police stations and they can easily pass through checkpoints. The presence of Shia militias at some police stations makes it almost impossible for Sunnis to report a crime, and completely impossible if the report refers to the actions of the Shia militias.’“

H. UK Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber), AA and The Secretary of State for the Home Department, dated 30 October 2015²⁰

„As a result, checkpoints have been set up around entrance points to Baghdad and militiamen at one such checkpoint told a person, whom they were unaware was a representative of Amnesty International, that "if we catch 'those dogs' [Sunnis] coming down from the Tikrit area we execute them; in those areas they are all working with DA'ESH (ISIL). They come to Baghdad to commit terrorist crimes. So we have to stop them." It also noted that it , "along with many other independent international observers, have documented for months the use of retaliatory and sectarian attacks by government forces and Shi'a militias against Iraq's Sunni population and other minority groups".

In its May 2015 report Amnesty International record that after re-taking Tikrit from ISIL, Shia militias looted, killed and perpetrated sexual violence against the Sunni residents of the town; actions also reported by Agence France Press.

²⁰ Zdroj: <http://www.bailii.org/uk/cases/UKUT/IAC/2015/544.html>

(...)

There is at present a state of internal armed conflict in certain parts of Iraq, involving government security forces, militias of various kinds, and the Islamist group known as ISIL. The intensity of this armed conflict in the so-called "contested areas", comprising the governorates of Anbar, Diyala, Kirkuk, (aka Ta'min), Ninewah and Salah Al-din, is such that, as a general matter, there are substantial grounds for believing that any civilian returned there, solely on account of his or her presence there, faces a real risk of being subjected to indiscriminate violence amounting to serious harm within the scope of Article 15(c) of the Qualification Directive.

The degree of armed conflict in certain parts of the "Baghdad Belts" (the urban environs around Baghdad City) is also of the intensity described in paragraph 1 above, thereby giving rise to a generalised Article 15(c) risk. The parts of the Baghdad Belts concerned are those forming the border between the Baghdad Governorate and the contested areas described in paragraph 1.

The degree of armed conflict in the remainder of Iraq (including Baghdad City) is not such as to give rise to indiscriminate violence amounting to such serious harm to civilians, irrespective of their individual characteristics, so as to engage Article 15(c).“

I. UK Home Office, Country Policy and Information Note Iraq: Security and humanitarian situation Version 4.0 March 2017²¹

„9.9.1 The UNHCR, in their November 2016 paper on returns, observed that spontaneous returns to previous Daesh-held areas are taking place ‘despite conditions not being suitable for returns in safety and dignity’. The source continued: ‘ISIS has reportedly routinely mined and booby-trapped homes, public places and roads in areas from which it has retreated, and as a result casualties among returnees have been reported. Returnees are often faced with destruction, damage or secondary occupation of homes, damaged or non-existent basic infrastructure, slow restoration of basic services and lack of livelihood opportunities. Protection monitoring in IDP camps indicates that a substantial number of IDP families prefer not to return to their areas of origin until services such as water, electricity, schools and medical facilities are restored. IDPs also expressed concerns over threats to security they would face upon return, including by ISIS, or the ISF and associated forces.‘“

Zoznam použitých zdrojov / List of Sources used

- http://www.ecoi.net/local_link/345221/476372_en.html
- <http://www.refworld.org/docid/58299e694.html>

²¹ Zdroj: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/601508/Iraq_Sec_and_Hum_situation_-_CPIN_-_v4_0.pdf

-
- https://www.ecoi.net/file_upload/5250_1494429603_iraq-2017.pdf
  - http://www.ecoi.net/local_link/337187/466947_en.html
  - http://www.ecoi.net/local_link/338750/468825_en.html
  - https://www.ecoi.net/file_upload/5250_1494494002_returnees-profile-salah-al-din-feb2017-30032017.pdf
  - https://www.ecoi.net/file_upload/1226_1499246656_iraq-sunni-arabs-cpin-v2-0-june-2017.pdf
  - <http://www.bailii.org/uk/cases/UKUT/IAC/2015/544.html>
  - https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/601508/Iraq_-_Sec_and_Hum_situation_-_CPIN_-_v4_0.pdf